

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt Rynek Pracy pod Lupą współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

BADANIE ANKIETOWE PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym

RAPORT Z BADANIA ZREALIZOWANEGO PRZEZ
POWIATOWY URZĄD PRACY W BYDGOSZCZY

Bydgoszcz, październik 2012r.

SPIS TREŚCI

Nazwa rozdziału	Nr strony
1. Wstęp	3
2. Struktura gospodarki na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.....	5
3. Charakterystyka podmiotów gospodarczych biorących udział w badaniu Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.....	7
4. Stan zatrudnienia w firmach uczestniczących w badaniu ankietowym pracodawców z województwa kujawsko-pomorskiego.....	12
5. Zmiany kadrowe w badanych przedsiębiorstwach.....	14
5.1. Plany związane z zatrudnieniem nowych pracowników do końca 2012 roku.....	14
5.2. Plany związane z redukcją zatrudnienia do końca 2012 roku.....	29
6. Ocena kondycji branży, w której działa badana firma	33
6.1. Ocena aktualnej kondycji branży.....	33
6.2. Prognoza dotycząca kondycji branży za 12 miesięcy.....	34
7. Ocena kondycji firm biorących udział w badaniu.....	36
7.1. Ocena aktualnej kondycji firmy.....	36
7.2. Ocena kondycji firmy (za 12 miesięcy).....	38
8. Prognozy dotyczące zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach w perspektywie pięciu kolejnych lat.....	39
9. Podsumowanie.....	45
Załącznik 1. Spis tabel.....	47
Załącznik 2. Spis wykresów.....	48

1. Wstęp

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z powiatowymi urzędami pracy zrealizował badanie ankietowe pracodawców z województwa kujawsko-pomorskiego. Badanie przeprowadzono od kwietnia do czerwca 2012 roku w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL.

Celem badania ankietowego pracodawców było przede wszystkim zdiagnozowanie planów zatrudnieniowych w województwie kujawsko-pomorskim w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym na rok 2012. Ponadto badanie miało za zadanie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. pracodawcom, instytucjom rynku pracy a przede wszystkim jednostkom edukacyjnym.

Badanie pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego realizowane jest cyklicznie. Stanowi kontynuację sondażu wśród pracodawców zrealizowanego w 2009 oraz 2010 roku w ramach projektu „Monitoring regionalnego rynku pracy II” Poddziałanie 6.1.2 PO KL „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” oraz badania przeprowadzonego w 2011 roku również w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” Poddziałanie 6.1.1 PO KL.

Próba badawcza została wyselekcjonowana zgodnie z wielkością zatrudnienia oraz strukturą sekcji PKD dla województwa kujawsko-pomorskiego. Metodą doboru celowego na podstawie rejestru REGON wybrane zostały przedsiębiorstwa zatrudniające więcej niż 49 pracowników. Podmioty gospodarcze małe (zatrudniające do 9 osób) oraz średnie (zatrudniające od 10 do 49 osób) zostały wylosowane przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy na podstawie zamówienia złożonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Ostatecznie w próbie badawczej znalazło się 2 031 podmiotów, w tym:

- firmy małe tj. zatrudniające do 9 os. – 534 podmioty;
- firmy średnie tj. zatrudniające od 10 do 49 os. – 513 podmiotów;
- firmy duże tj. zatrudniające powyżej 49 os. – 984 podmioty.¹

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy zrealizował **578 wywiadów** wśród lokalnych pracodawców z Bydgoszczy oraz gmin należących do Powiatu Bydgoskiego, co stanowiło 28,5% próby wyselekcjonowanej do badania w województwie kujawsko – pomorskim, tj.:

- firmy małe – 152 podmioty;
- firmy średnie– 171 podmiotów;
- firmy duże – 255 podmiotów.

¹ Według danych opublikowanych przez WUP Toruń na oficjalnej stronie projektu „Rynek Pracy pod Lupą”, <http://podlupa.wup.torun.pl/badania-pracodawcow/pracodawcy-2012-r/>, 10 października 2012r.

Badanie pracodawców zrealizowano metodą wywiadu bezpośredniego. Kwestionariusz przygotowany został przez Wojewódzki Urząd Pracy i zawierał 12 pytań merytorycznie związanych z przedmiotem badań oraz 7 pytań metryczkowych charakteryzujących badane przedsiębiorstwa. Podczas wywiadów z pracodawcami poruszono takie zagadnienia jak:

- stan zatrudnienia w firmie (stan na koniec 2010 roku i 2011 roku);
- planowane zmiany w zatrudnieniu;
- wymagania stawiane kandydatom do pracy w badanej firmie (wykształcenie, umiejętności, kwalifikacje, doświadczenie zawodowe);
- preferowane formy rekrutacji;
- powody planowanych zmian kadrowych;
- zawody, w których planowane jest zatrudnienie bądź redukcja zatrudnienia;
- perspektywy funkcjonowania oraz rozwoju przedsiębiorstwa.

Badanie ankietowe pracodawców zostało zrealizowane przez 42 ankieterów – pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

2. Struktura gospodarki na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Na koniec 2011 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych było 184,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej (prócz osób fizycznych prowadzących wyłącznie gospodarstwa rolne), tj. 0,9% mniej niż przed rokiem. Na sektor publiczny przypadło 5,9 tys., natomiast na sektor prywatny 178,5 tys. podmiotów. W porównaniu z końcem roku 2010 nastąpił wzrost w sektorze publicznym o 85 jednostek (tj. o 1,5%), natomiast w sektorze prywatnym odnotowano spadek o 1,7 tys. jednostek (tj. o 1,0%).²

W 2011 r. na sektor publiczny składało się 3,2% ogółu podmiotów zarejestrowanych w województwie kujawsko-pomorskim, przy czym podmioty będące własnością państwową stanowiły 7,5%, samorządową – 64,8%, a mieszaną z przewagą sektora publicznego – 27,7%. Wśród podmiotów z sektora prywatnego (96,8% zarejestrowanych podmiotów) najwięcej było jednostek mających własność krajową, tj. 97,4% prywatnych podmiotów gospodarczych. Ponadto podmioty z własnością zagraniczną stanowiły 0,6%, a z własnością mieszaną z przewagą sektora prywatnego – 2,0%.³

W całym 2011 r. **utworzono** 18,3 tys. nowych podmiotów gospodarczych, z których 16,4 tys. stanowiły osoby fizyczne, 798 – spółki handlowe oraz 399 – spółki cywilne. W tym samym czasie **zlikwidowano** 19,8 tys. podmiotów, w tym wyrejestrowano: 19,1 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 258 – spółek handlowych, 151 – spółek cywilnych. W okresie 2011 roku 11,9 tys. podmiotów zawiesiło działalność: 10,7 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, 858 – spółek handlowych i 174 – spółek cywilnych.⁴

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej województwa kujawsko-pomorskiego według sektorów własności i sekcji PKD stan w dniu 31.12.2011r.

SEKCJA PKD		Województwo kujawsko-pomorskie		
		Sektor publiczny	Sektor prywatny	Ogółem
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	33	5 120	5 153
SEKCJA B	Górnictwo i wydobywanie	1	179	180
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	42	16 845	16 887
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	22	340	362
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	100	606	706
SEKCJA F	Budownictwo	40	21 737	21 777

² Opracowanie sygnałne „Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON w województwie kujawsko-pomorskim. Stan na koniec 2011 r.”, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, www.stat.gov.pl, 11.10.2012 r.

³ Tamże, Opracowanie...

⁴ Tamże, Opracowanie...

SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	21	51 952	51 973
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	17	12 832	12 849
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	41	4 534	4 575
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	7	3 656	3 663
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	6 656	6 664
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 587	6 316	7 903
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	127	13 174	13 301
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	4 332	4 344
SEKCJA O	Administracja publiczna i obrona narodowa obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	622	824	1 446
SEKCJA P	Edukacja	2 465	3 088	5 553
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	377	11 402	11 779
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	326	3 150	3 476
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	2	11 767	11 769
SEKCJA T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	1	1
SEKCJA U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	2	2	4
OGÓLEM		5 852	178 513	184 365

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

Analizując strukturę firm funkcjonujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z uwzględnieniem sekcji PKD, można zauważyć zdecydowaną przewagę podmiotów zajmujących się handlem i naprawą tj. 52,0 tys. jednostek i jest to spadek o 4,0% w stosunku do 2010 r. oraz budownictwem tj. 21,8 tys. jednostek i jest to wzrost o 0,3% w stosunku do 2010 r. Obie te sekcje stanowią 40,0% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.⁵

W grudniu 2011 r. największy roczny wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (wśród sekcji grupujących co najmniej 100 jednostek) odnotowano: w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,9%), w górnictwie i wydobywaniu (o 9,1%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,8%). Zmniejszyła się natomiast liczba firm w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 5,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 4,0%) oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 3,2%).⁶

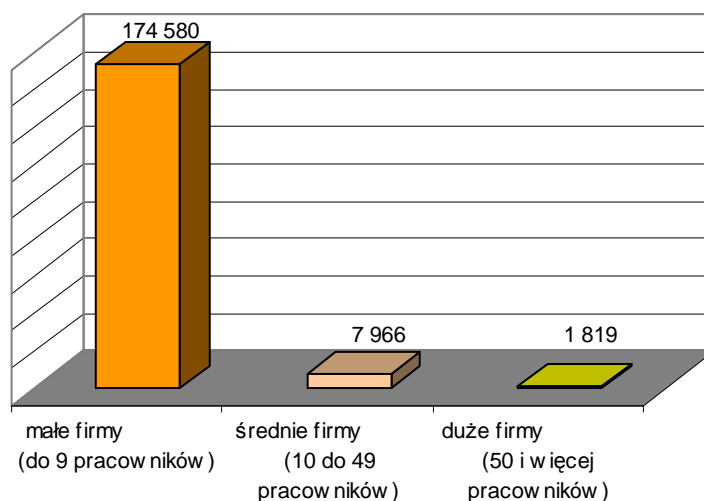
W analizowanym okresie w województwie kujawsko-pomorskim najwięcej, bo 174,6 tys. podmiotów zatrudniało do 9 osób – stanowiły one 94,7% wszystkich zarejestrowanych jednostek (z czego podmiotów z liczbą pracujących do 5 osób było 168,7 tys.). Jednostek o liczbie pracujących od 10 do 49 osób było 8,0 tys., a podmiotów powyżej 49 osób pracujących – 1,8 tys. Największych podmiotów gospodarczych, tj. powyżej 249 osób pracujących zanotowano 0,2 tys.⁷

⁵ Opracowanie sygnałne „Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON w województwie kujawsko-pomorskim. Stan na koniec 2011 r.”, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, www.stat.gov.pl, 11.10.2012 r.

⁶ Tamże, Opracowanie...

⁷ Tamże, Opracowanie...

Wykres 1. Podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego według liczby pracujących osób (przewidywanej w momencie rejestracji) – stan w dniu 31.12.2011r.

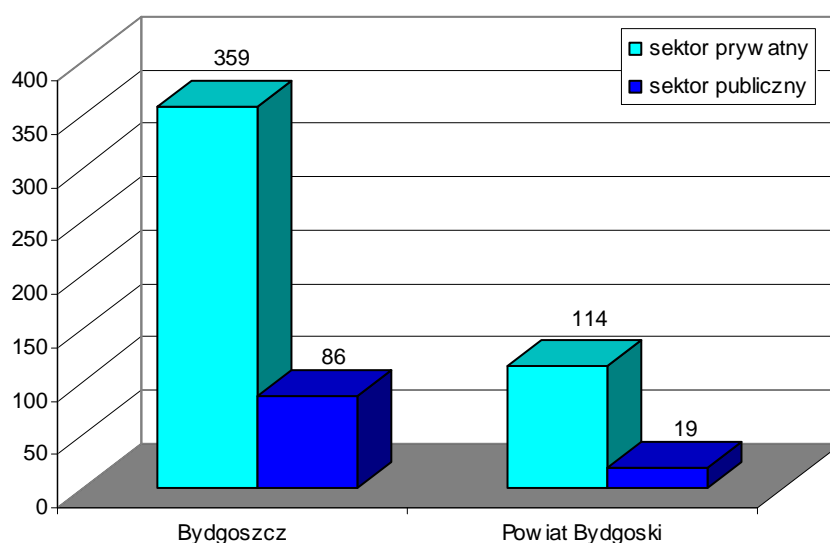

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

3. Charakterystyka podmiotów gospodarczych biorących udział w badaniu Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy

W badaniu ankietowym pracodawców w województwie kujawsko-pomorskim wzięło udział 2 031 pracodawców. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy zrealizował wywiady wśród 445 przedsiębiorstw z miasta Bydgoszczy i 133 firm z terenu Powiatu Bydgoskiego. Zdecydowana większość firm reprezentowała sektor prywatny – 81,8%. W mniejszości znalazły się jednostki z sektora publicznego – 18,2%.

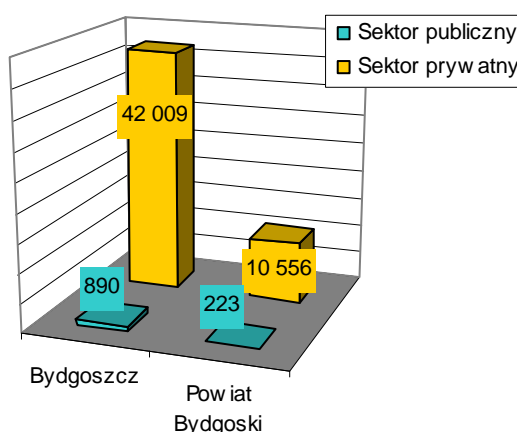
Wykres 2. Sektor własności podmiotów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy opublikował dane za rok 2011 z których wynika, że na bydgoskim rynku pracy funkcjonuje 42,9 tys. przedsiębiorstw, w tym do sektora prywatnego należało 42,0 tys., a do sektora publicznego 0,9 tys. firm. W Powiecie Bydgoskim sytuacja przedstawiała się następująco: z ogólnej liczby 10,8 tys. przedsiębiorstw, 10,6 tys. należało do sektora prywatnego natomiast 0,2 tys. do publicznego.⁸

Wykres 3. Sektor własności przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

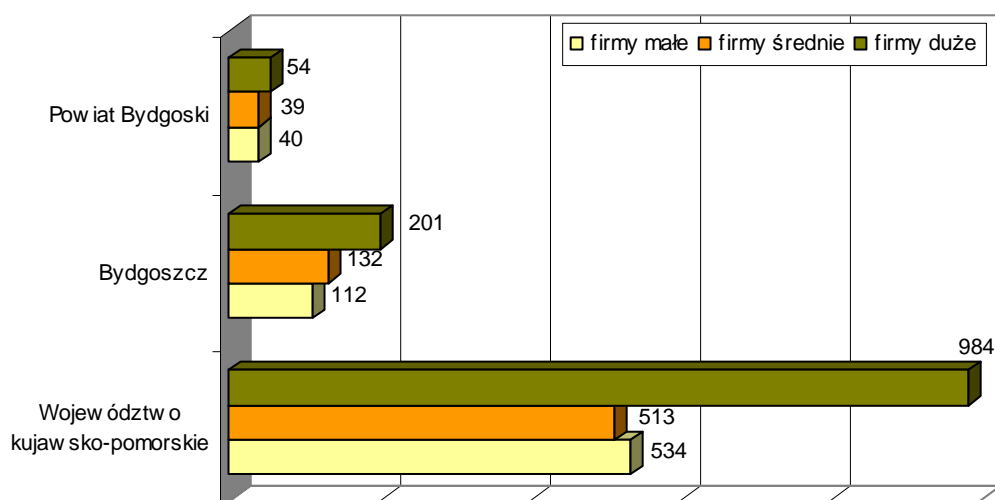
Niemalże połowę badanych firm z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego stanowiły duże przedsiębiorstwa, czyli zatrudniające ponad 49 pracowników. Ich udział w próbie badawczej wynosił 44,1%. Pozostałe 323 podmioty gospodarcze to firmy małe, tj. zatrudniające do 9 pracowników (26,3%) oraz przedsiębiorstwa średnie, czyli zatrudniające od 10 do 49 pracowników (29,6%).

Według danych WUP w Toruniu pracodawcy zatrudniający powyżej 49 osób stanowili większość próby badawczej tj. 48,4%. Pozostali to w połowie małe (26,3%) i średnie przedsiębiorstwa (25,3%).⁹

⁸ Urząd Statystyczny w Bydgoszcz, www.stat.gov.pl, stan w dniu 31.12.2011 r.

⁹ Według danych opublikowanych przez WUP Toruń na oficjalnej stronie projektu „Rynek Pracy pod Lupą”, <http://podlupa.wup.torun.pl/badania-pracodawcow/pracodawcy-2012-r/>, 10 października 2012r.

Wykres 4. Wielkość badanych przedsiębiorstw z uwzględnieniem miejsca prowadzenia działalności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Według danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy na terenie miasta Bydgoszczy na koniec 2011r. małych przedsiębiorstw (do 9 zatrudnionych osób) było najwięcej, bo aż 40,8 tys., co stanowiło 95,2% ogólnej liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w Bydgoszczy. Firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników na koniec roku 2011 było 1,6 tys. (3,8% z ogółu firm zarejestrowanych w Bydgoszczy). Natomiast przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników w badanym okresie było 0,4 tys. (1,0%).

W Powiecie Bydgoskim występowała analogiczna sytuacja tj. najwięcej funkcjonowało małych przedsiębiorstw, było ich 10,1 tys. (94,1% z ogółu firm zarejestrowanych na terenie gmin Powiatu Bydgoskiego). 554 jednostki (5,1%) stanowiły podmioty średnie, natomiast duże – 82 jednostki (0,8%).¹⁰

W Bydgoszczy oraz Powiecie Bydgoskim na koniec 2011 roku łącznie zarejestrowanych było 53,7 tys. firm.¹¹ Szczegółowy rozkład w poszczególnych sekcjach gospodarki przedstawia poniższa tabela.

¹⁰ Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, www.stat.gov.pl, stan w dniu 31.12.2011 r.

¹¹ Tamże, Urząd...

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim według sekcji PKD stan w dniu 31.12.2011r.

SEKCJA PKD		Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	183	290	473
SEKCJA B	Górnictwo i wydobywanie	19	10	29
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	3 623	1 246	4 869
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	68	26	94
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	103	67	170
SEKCJA F	Budownictwo	4 352	1 313	5 665
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11 760	2 922	14 682
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	2 909	742	3 651
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	932	266	1 198
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	1 397	242	1 639
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 975	413	2 388
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 133	314	2 447
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 169	837	5 006
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 186	268	1 454
SEKCJA O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	81	60	141
SEKCJA P	Edukacja	1 269	304	1 573
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 216	724	3 940
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	737	167	904
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	2 783	568	3 351
SEKCJA T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
SEKCJA U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	4	0	4
OGÓLEM		42 899	10 779	53 678

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

Badanie ankietowe pracodawców zrealizowane przez PUP Bydgoszcz przeprowadzone zostało głównie w przedsiębiorstwach specjalizujących się w przetwórstwie przemysłowym. Udział tych firm w próbie badawczej wynosił 21,6%. Zatem niemalże co piąty zakład pracy należał do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe). Niewiele mniej, tj. 17,5% próby badawczej stanowiły firmy specjalizujące się w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G). Co dziewiąte badane przedsiębiorstwo należało do sekcji F – budownictwo - 11,6% udziału w ogóle badanych podmiotów.

Najmniejszy udział w próbie, tj. 0,5% posiadały przedsiębiorstwa należące do sekcji E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją. Niewiele więcej, tj. 0,7% stanowiły firmy należące do sekcji D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze

do układów klimatyzacyjnych. Ponadto 0,9% firm specjalizowało się w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (sekcja A).

Biorąc pod uwagę dane dotyczące podmiotów z województwa kujawsko-pomorskiego biorących udział w badaniu do najliczniej reprezentowanej sekcji PKD należały: sekcja C tj. przetwórstwo przemysłowe (23,4%), sekcja G tj. handel; naprawa pojazdów (17,4%) oraz sekcja P tj. edukacja (11,9%).

Tabela 3. Próba badawcza według sekcji PKD przedsiębiorstw

SEKCJA PKD		Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem PUP Bydgoszcz	Województwo kujawsko-pomorskie
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	72	53	125	476
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	75	26	101	354
SEKCJA P	Edukacja	49	9	58	241
SEKCJA F	Budownictwo	54	13	67	219
SEKCJA O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	18	3	21	112
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26	3	29	111
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26	5	31	69
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22	4	26	65
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	23	3	26	59
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	18	3	21	56
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	10	3	13	56
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	2	5	44
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	0	11	35
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	1	13	33
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	3	3	30
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	12	1	13	28
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	1	11	28
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	0	4	11
SEKCJA B	Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	4
Ogółem		445	133	578	2 031

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Wśród firm badanych przez PUP Bydgoszcz, należących do najliczniejszej sekcji PKD – przetwórstwo przemysłowe 72,8% stanowiły podmioty duże (zatrudniające 50 i więcej pracowników), 19,2% udziału posiadały firmy średnie (zatrudniające od 10 do 49 pracowników), natomiast 8,0% - firmy małe (zatrudniające do 9 pracowników).

W sekcji G, czyli handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle przeważały podmioty małe. Ich udział wynosił 39,6% podmiotów tej sekcji. Przedsiębiorstwa średnie stanowiły 34,7%, natomiast firmy duże - 25,7% ogółu podmiotów należących do sekcji G.

Analizując trzecią pod względem udziału w próbie badawczej sekcję PKD, czyli budownictwo, zauważyć można przewagę podmiotów średnich. Stanowiły one 40,3% firm należących do tej sekcji. Przedsiębiorstwa małe specjalizujące się w świadczeniu usług budowlanych posiadały 31,3% udziału, natomiast przedsiębiorstwa duże - 28,4%.

Tabela 4. Wielkość i sekcja PKD podmiotów badanych przez PUP Bydgoszcz

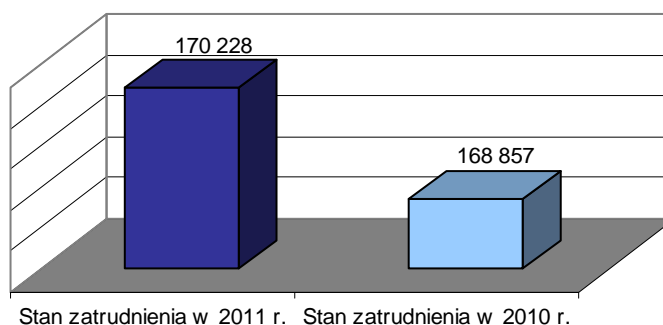
SEKCJA PKD		Powiat Bydgoski			Bydgoszcz		
		firmy małe	firmy średnie	firmy duże	firmy małe	firmy średnie	firmy duże
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	10	13	30	0	11	61
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	13	8	5	27	27	21
SEKCJA F	Budownictwo	5	4	4	16	23	15
SEKCJA P	Edukacja	1	3	5	7	17	25
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	2	0	9	6	11
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	0	2	5	7	14
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	1	2	0	10	9	4
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2	0	2	4	7	11
SEKCJA O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0	3	0	0	18
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	2	0	3	10	5
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	1	2	0	7	3	0
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	1	0	0	7	2	3
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	0	0	5	3	4
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	0	0	8	1	2
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	1	0	2	4	4
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0	1	1	1	1	1
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	1	1	2
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	1	2	0	0	0
OGÓŁEM		40	39	54	112	132	201

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

4. Stan zatrudnienia w firmach uczestniczących w badaniu ankietowym pracodawców z województwa kujawsko-pomorskiego

Podmioty gospodarcze z województwa kujawsko-pomorskiego objęte badaniem na koniec 2012 roku zatrudniały ogółem 170 228 pracowników. W stosunku do 2011 roku nastąpił wzrost zatrudnienia u ankietowanych podmiotów o 0,8%.

Wykres 5. Liczba zatrudnionych osób w badanych firmach województwa kujawsko-pomorskiego

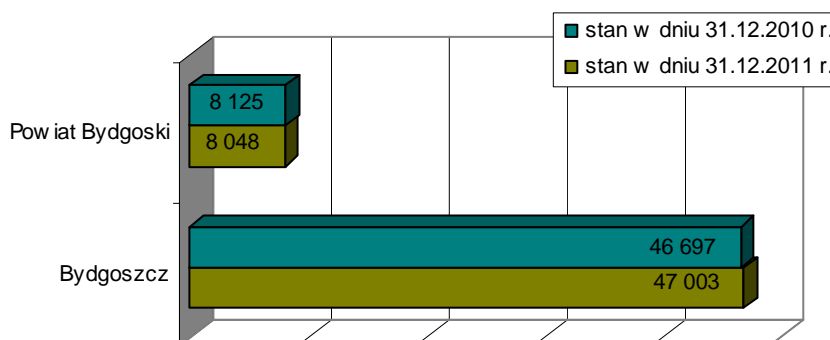

Źródło: Według danych opublikowanych przez WUP Toruń na oficjalnej stronie projektu „Rynek Pracy pod Lupą”, <http://podlupa.wup.torun.pl/badania-pracodawcow/pracodawcy-2012-r/>, 10 października 2012r.

Według stanu w dniu 31.12.2011 roku 32,3% spośród ogółu zatrudnionych osób przez badane przedsiębiorstwa województwa kujawsko-pomorskiego stanowili pracownicy firm bydgoskich i z gmin Powiatu Bydgoskiego. Bydgoskie firmy biorące udział w badaniu, na koniec 2011 roku zatrudniały 47 003 osoby, w tym 42,5% stanowiły kobiety. Firmy z Powiatu Bydgoskiego w tym samym okresie zatrudniały 8 048 pracowników, w tym 36,2% stanowiły kobiety.

Porównując stan zatrudnienia na koniec roku 2011 do roku ubiegłego można zaobserwować wzrost dla Bydgoszczy, natomiast spadek dla Powiatu Bydgoskiego. W powiecie grodzkim wzrost wynosił 0,7%, natomiast spadek w powiecie ziemskim - 0,9%. Przedstawiając dane dla całego obszaru działania PUP, widoczna była tendencja wzrostu zatrudnienia o 0,4% w porównaniu do stanu w dniu 31.12.2010r.

Wykres 6. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach badanych przez PUP Bydgoszcz

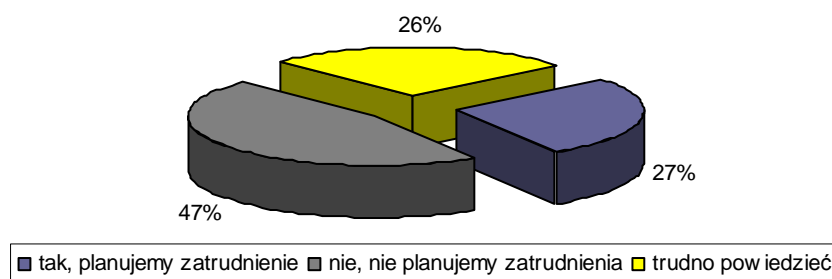
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

5. Zmiany kadrowe w badanych przedsiębiorstwach

5.1. Plany związane z zatrudnieniem nowych pracowników do końca 2012 roku

Spośród 578 pracodawców biorących udział w badaniu ankietowym 157 tj. 27,2% zadeklarowało chęć zatrudnienia pracowników do końca 2012 roku, w tym 115 pracodawców z Bydgoszczy oraz 42 z Powiatu Bydgoskiego.

Wykres 7. Planowane zatrudnienie nowych pracowników w badanych firmach do końca 2012 roku (udział % w ogóle próby badawczej)

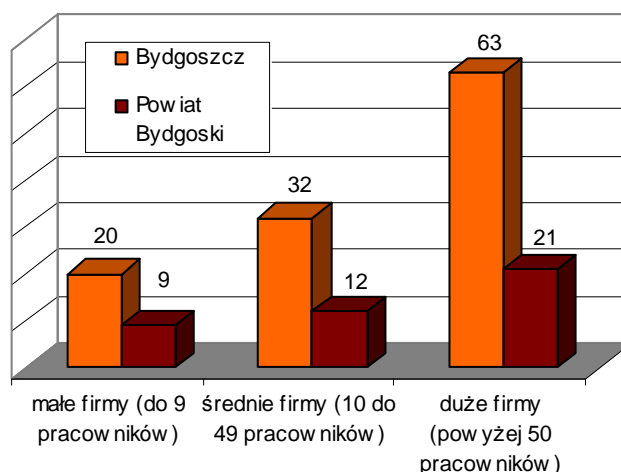
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Według danych przekazanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dotyczących wyników badania dla całego województwa kujawsko-pomorskiego zatrudnienie planuje 24,4% z ogółu 2 031 pracodawców. Łącznie według prognoz ankietowanych pracodawców pracę w badanych przedsiębiorstwach znajdzie 3 864 osób.¹²

Deklaracja zatrudnienia nowych pracowników w przypadku firm badanych przez PUP Bydgoszcz jest proporcjonalna do wielkości firmy: im większe przedsiębiorstwo tym większa liczba deklaracji zatrudnienia.

¹² Według danych opublikowanych przez WUP Toruń na oficjalnej stronie projektu „Rynek Pracy pod Lupą”, <http://podlupa.wup.torun.pl/badania-pracodawcow/pracodawcy-2012-r/>, 10 października 2012r.

Wykres 8. Plany zwiększenia zatrudnienia do końca 2012 roku z uwzględnieniem wielkości badanych przedsiębiorstw (liczba podmiotów)

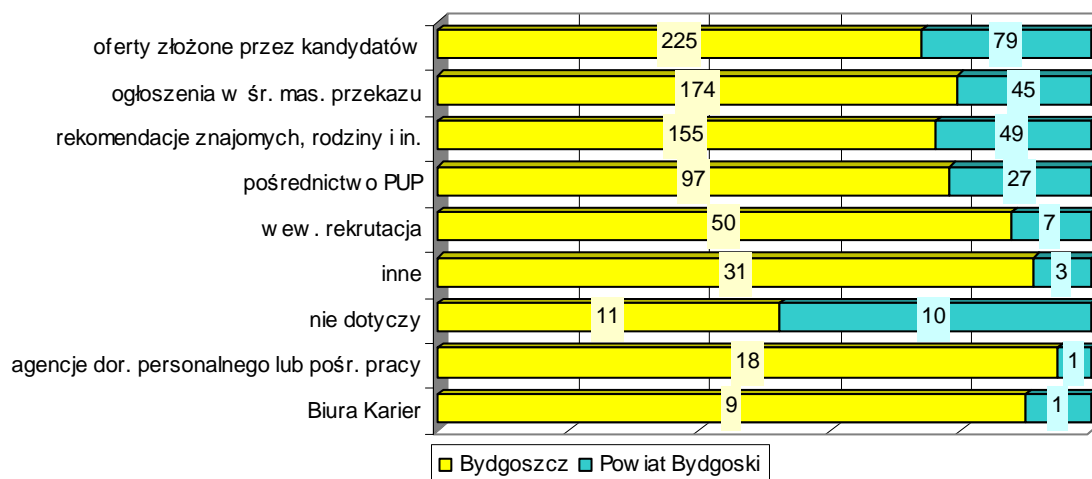

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

157 przedsiębiorstw z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego planuje zatrudnienie 1 651 pracowników (42,7% z ogółu osób które mają znaleźć zatrudnienie w badanych firmach województwa kujawsko-pomorskiego) łącznie na 294 stanowiskach pracy.

Dzięki przeprowadzonemu badaniu możliwe było uzyskanie informacji na temat preferowanych przez pracodawców form rekrutacji. Respondenci mieli do wyboru 9 wskazanych w kwestionariuszu możliwości. Z analizy zebranego materiału badawczego wynika, że poszukując pracowników badani przedsiębiorcy korzystać będą przede wszystkim z ofert samodzielnie złożonych przez kandydatów – 30,6% wskazań oraz z ogłoszeń w środkach masowego przekazu – 22,1% wskazań. Dla pracodawców liczyć się będą także rekomendacje znajomych, rodziny – 20,6% wskazań.

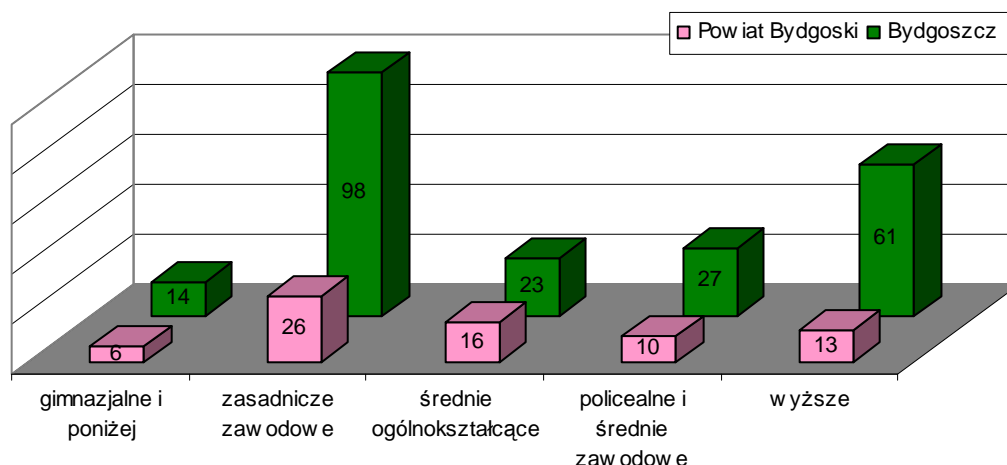
Wykres 9. Preferowane przez badanych pracodawców formy rekrutacji (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Pracodawcom planującym zwiększenie zatrudnienia do końca 2012 roku zadano pytanie o wykształcenie, jakim powinni się legitymować kandydaci do pracy. Zgodnie ze wskazaniami respondentów przede wszystkim poszukiwane będą osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (42,2% z 294 planowanych stanowisk pracy) oraz kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych (25,2% wskazanych miejsc pracy).

Wykres 10. Poziom wykształcenia wymagany od kandydatów na oferowane przez badanych pracodawców stanowiska pracy (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

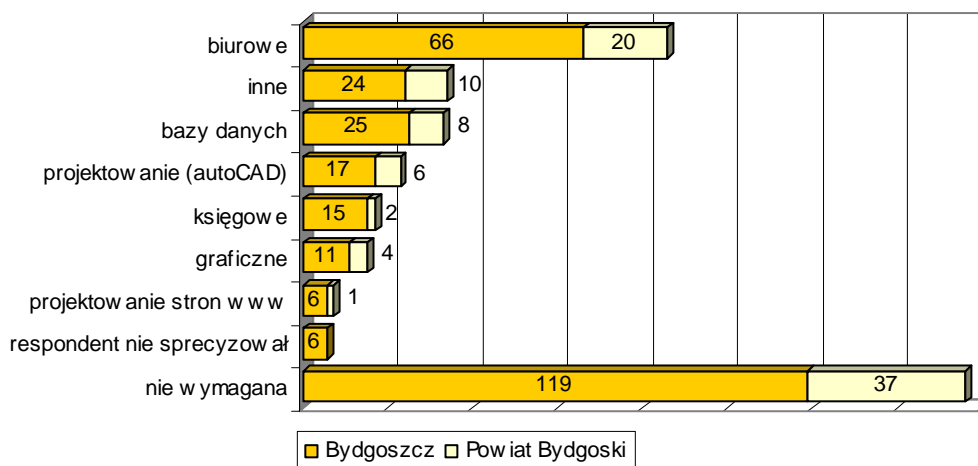
Ponad połowa (tj. 53,1%) spośród 294 oferowanych przez pracodawców stanowisk pracy nie wymaga od potencjalnych kandydatów znajomości obsługi programów komputerowych.

Na pozostałych 138 stanowiskach pracy ankietowani pracodawcy dokonali łącznie 221 wskazań¹³ na wymienione w kwestionariuszu ankiety programy komputerowe, których obsługę powinni znać przyszli pracownicy firmy. Na oferowanych stanowiskach wymagana będzie przede wszystkim znajomość programów biurowych (62,3%) oraz baz danych (23,9%).

Respondenci wskazali także 34 (24,6% stanowisk) inne niż wymienione w kwestionariuszu ankiety programy komputerowe, których obsługę powinny znać osoby ubiegające się o pracę. Były to przede wszystkim: programy specjalistyczne (8 wskazań), programy kalkulacyjne (3 wskazania) oraz program Eskulap (2 wskazania).

¹³ z powodu możliwości wielokrotnego wyboru odpowiedzi respondentów nie sumują się do 100%

Wykres 11. Wymagana przez pracodawców znajomość obsługi określonych programów komputerowych (liczba wskazań)

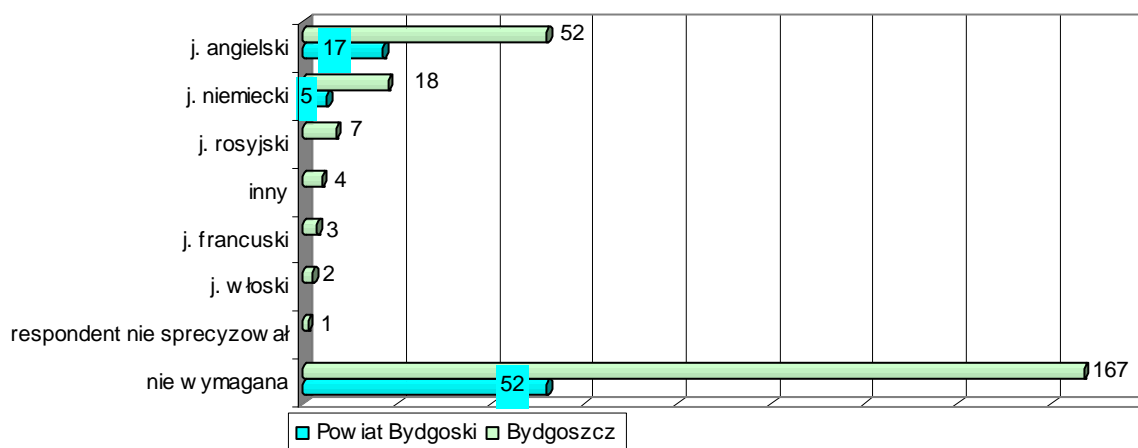

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Co czwarte stanowisko oferowane przez badanych pracodawców będzie wymagało od kandydatów do pracy znajomości języków obcych (75 stanowisk pracy). Przede wszystkim przyszli pracownicy powinni operować językiem angielskim (92,0% stanowisk) oraz niemieckim (30,7% stanowisk)¹⁴.

Zdecydowana większość, tj. 74,5% spośród 294 oferowanych stanowisk pracy nie będzie jednak wymagała od kandydatów znajomości języków obcych.

Wykres 12. Wymagana przez pracodawców znajomość języków obcych (liczba wskazań)

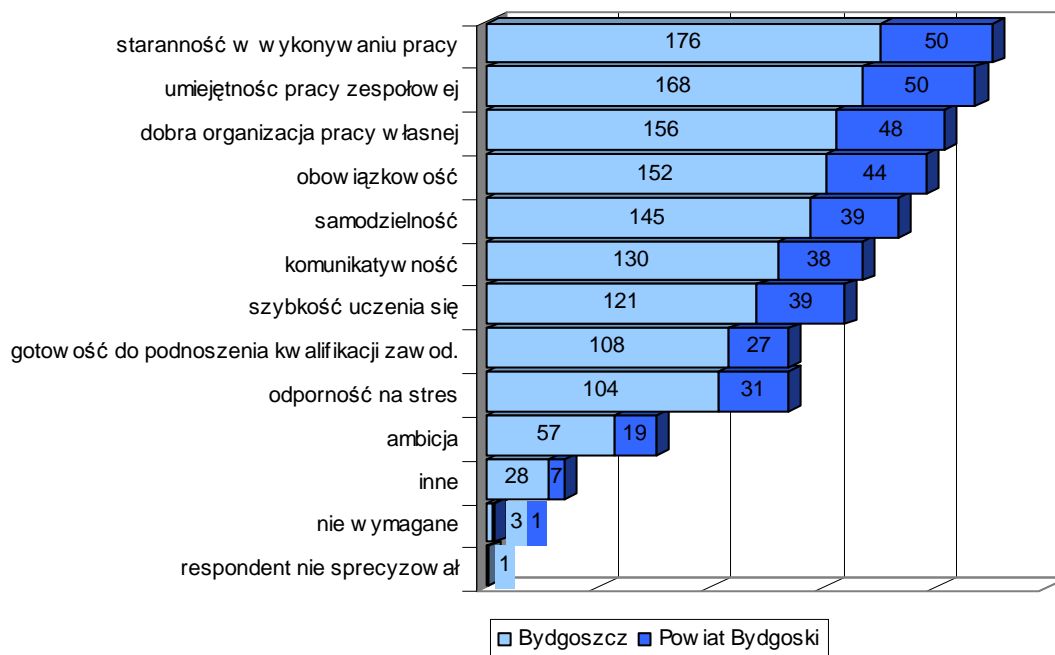
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

¹⁴ z powodu możliwości wielokrotnego wyboru odpowiedzi respondentów nie sumują się do 100%

Pracodawcy w trakcie rekrutacji, przede wszystkim poszukiwać będą kandydata: starannego (77,9% oferowanych stanowisk), posiadającego umiejętność pracy zespołowej (75,2%) o dobrej organizacji pracy własnej (70,3%) oraz obowiązkowego (67,6%)¹⁵.

Ponadto respondenci wskazali szereg cech nie wymienionych w kwestionariuszu ankiety, jakie powinien posiadać kandydat do pracy. Według nich osoba poszukująca zatrudnienia powinna być przede wszystkim: dyspozycyjna (14 wskazań), odpowiedzialna (4 wskazania) oraz posiadać wysoką kulturę osobistą (7 wskazań).

Wykres 13. Cechy indywidualne, jakie powinni posiadać potencjalni kandydaci do pracy (liczba wskazań)

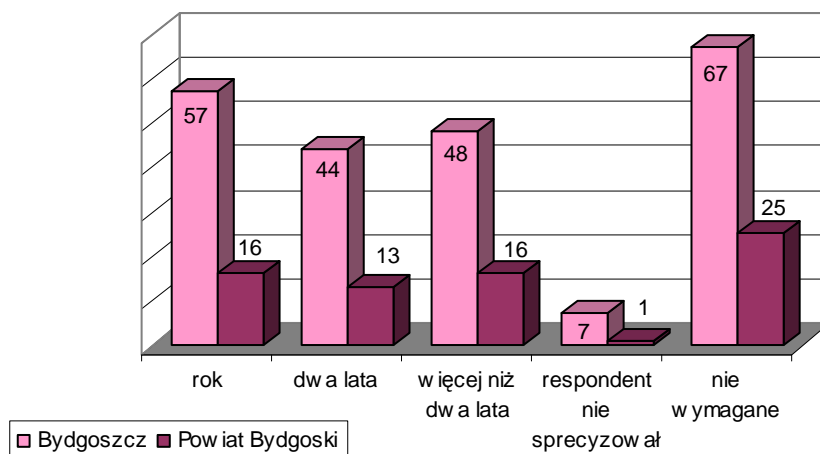
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Spośród 294 stanowisk pracy oferowanych przez ankietowanych pracodawców 68,7% (tj. 202 stanowiska pracy) wymagało od kandydatów posiadania doświadczenia zawodowego, w tym 36,1% rocznego, 31,7% - ponad dwuletniego, natomiast 28,2% - dwuletniego.

Na 92 stanowiskach pracy (tj. 31,3%) w ogóle nie będzie wymagane doświadczenie zawodowe od osoby ubiegającej się o pracę.

¹⁵ z powodu możliwości wielokrotnego wyboru odpowiedzi respondentów nie sumują się do 100%

Wykres 14. Minimalne doświadczenie zawodowe, jakie powinni posiadać kandydaci do pracy w badanych przez PUP Bydgoszcz przedsiębiorstwach (liczba wskazań)

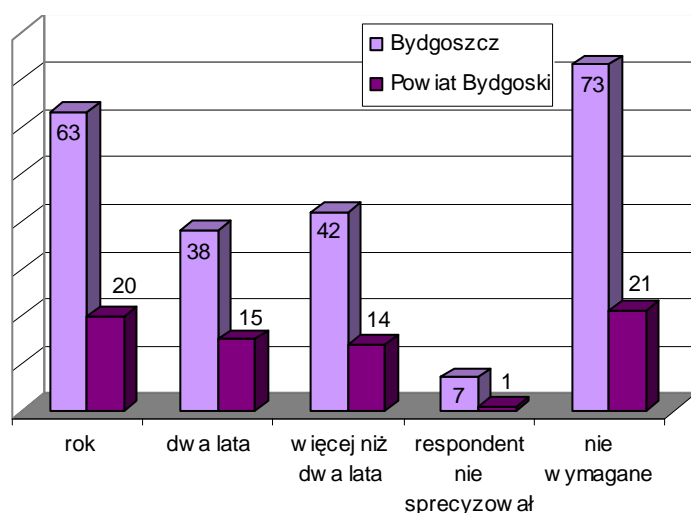

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Na 200 stanowiskach pracy oferowanych przez pracodawców (tj. 68,0% ogółu oferowanych stanowisk) wymagane było doświadczenie zawodowe na podobnym stanowisku, w tym na 41,5% stanowiskach kandydaci do pracy powinni posiadać minimum roczne doświadczenie.

Ankietowani na 94 stanowiskach (tj. 32,0%) nie będą wymagać od kandydatów doświadczenia zawodowego na (podobnym do zaoferowanego) stanowisku pracy.

Wykres 15. Minimalne doświadczenie zawodowe na podobnym stanowisku, jakie powinni posiadać kandydaci do pracy w badanych przez PUP Bydgoszcz przedsiębiorstwach (liczba wskazań)

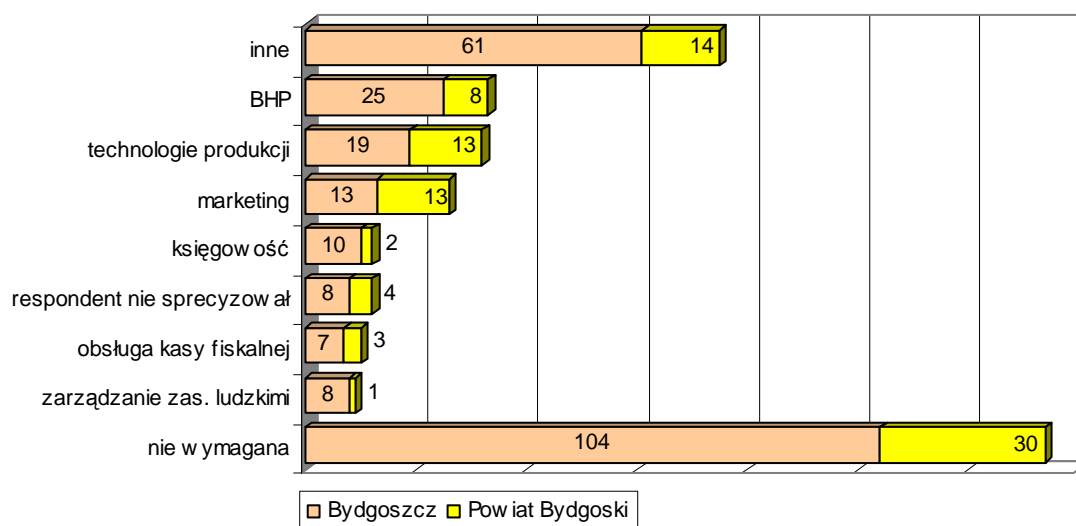
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

160 stanowisk pracy (tj. 54,4%), na których planowane jest zatrudnienie będzie wymagało specjalistycznej wiedzy oraz ukończenia specjalistycznych kursów, szkoleń.

Zdaniem pracodawców kandydat do pracy w ich firmie powinien przede wszystkim mieć ukończony kurs BHP (20,6% stanowisk) a także posiadać wiedzę z zakresu technologii produkcji (20,0%). Ponadto ankietowani pracodawcy wskazali szereg kursów i uprawnień wymaganych od przyszłych pracowników, niewymienionych w kwestionariuszu ankiety (35,9% wskazań). Były to głównie kwalifikacje z zakresu: obsługi wózków jezdniowych (14 wskazań), umiejętności spawania (9 wskazań), licencji pracownika ochrony (7 wskazań) oraz znajomości technik sprzedaży (7 wskazań).

Na 134 stanowiskach pracy (45,6% z ogółu oferowanych stanowisk) ankietowani pracodawcy nie będą wymagali od przyszłych pracowników specjalistycznej wiedzy, bądź ukończenia specjalistycznych kursów i szkoleń.

Wykres 16. Wymagana przez pracodawców znajomość wiedzy specjalistycznej, ukończenie specjalistycznych kursów, szkoleń (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Przeprowadzona przez PUP Bydgoszcz diagnoza zapotrzebowania na pracowników oprócz wymaganych umiejętności oraz indywidualnych cech kandydatów do pracy dotyczyła również zawodów. Do końca 2012 roku decydenci planują utworzenie 294 stanowisk pracy, na których zatrudnionych zostanie 1 651 osób posiadających 158 różnych zawodów. Ich wyszczególnienie zgodne z aktualną klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy¹⁶ przedstawia poniższa tabela (tabela 5).

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 z dnia 17 maja 2010 r., poz. 537)

Tabela 5. Zawody poszukiwane przez pracodawców z Bydgoszczy i gmin Powiatu Bydgoskiego

Kod zawodu	Nazwa stanowiska	Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		13	4	17
132103	Kierownik działu produkcji	5	2	7
122102	Kierownik działu sprzedaży	3	0	3
143905	Kierownik centrum obsługi telefonicznej (kierownik call center)	2	0	2
132301	Kierownik budowy	1	1	2
112010	Dyrektor marketingu	0	1	1
121101	Główny księgowy	1	0	1
112006	Dyrektor finansowy	1	0	1
SPECJALIŚCI		172	15	187
222101	Pielęgniarka	30	0	30
234201	Nauczyciel przedszkola	19	0	19
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	12	2	14
214406	Inżynier mechanik – środki transportu	13	0	13
251902	Specjalista zastosowań informatyki	12	0	12
231090	Pozostali nauczyciele akademicki	10	0	10
221101	Lekarz	6	0	6
242211	Inspektor nadzoru budowlanego	5	1	6
244190	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	5	1	6
214202	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	5	0	5
215301	Inżynier telekomunikacji	5	0	5
251401	Programista aplikacji	5	0	5
235109	Wizytator	4	0	4
263102	Ekonomista	4	0	4
213204	Inżynier ogrodnictwa	3	0	3
242209	Inspektor kontroli skarbowej	3	0	3
242214	Inspektor pracy	3	0	3
244103	Zarządca nieruchomości	3	0	3
214109	Specjalista kontroli jakości	0	2	2
214404	Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe	2	0	2
221254	Lekarz - pediatria	2	0	2
232006	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	2	0	2
233016	Nauczyciel muzyki	2	0	2
235990	Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	2
241390	Pozostali analitycy finansowi	0	2	2
265202	Artysta muzyk wokalista	2	0	2
214190	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1	0	1
214303	Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	0	1	1
214305	Inżynier inżynierii środowiska – oczyszczanie miast i gospodarka odpadami	0	1	1
214407	Inżynier mechanik – technologia mechaniczna	0	1	1
214909	Inżynier poligraf	1	0	1
215101	Inżynier elektroenergetyk	1	0	1

215201	Inżynier elektronik	0	1	1
216101	Architekt	1	0	1
216601	Grafik komputerowy DTP	1	0	1
222290	Pozostałe pielęgniarki specjalistki	1	0	1
228203	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0	1
228301	Fizjoterapeuta	1	0	1
242109	Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy	0	1	1
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0	1	1
242225	Specjalista do spraw zamówień publicznych	1	0	1
242227	Specjalista zarządzania kryzysowego	0	1	1
251101	Analitik systemów teleinformatycznych	1	0	1
261103	Radca prawny	1	0	1
261901	Asystent prawny	1	0	1
265302	Tancerz baletowy	1	0	1
TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL		61	21	82
311590	Pozostali technicy mechanicy	20	0	20
332203	Przedstawiciel handlowy	7	5	12
314103	Laborant w hodowli roślin	0	10	10
325601	Ratownik medyczny*	10	0	10
331301	Księgowy	6	0	6
311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	2	2	4
313110	Obchodowy bloku	4	0	4
334306	Technik administracji*	3	0	3
311101	Laborant chemiczny	2	0	2
311201	Kosztorysant budowlany	2	0	2
311907	Serwisant urządzeń medycznych	2	0	2
311408	Technik elektronik*	1	0	1
325905	Opiekunka dziecięca*	0	1	1
335901	Inspektor budowlany	1	0	1
343203	Florysta*	0	1	1
343204	Plastyk*	0	1	1
351203	Technik informatyk*	1	0	1
351404	Projektant stron internetowych (webmaster)	0	1	1
PRACOWNICY BIUROWI		28	3	31
432103	Magazynier	11	3	14
411004	Technik prac biurowych*	8	0	8
431102	Fakturzystka	4	0	4
441502	Pracownik do spraw socjalnych	3	0	3
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1	0	1
431101	Asystent do spraw księgowości	1	0	1
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		415	24	439
541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	187	0	187
524404	Telemarketer	55	0	55
541990	Pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	50	0	50
541306	Portier	35	0	35

522301	Sprzedawca*	21	9	30
515303	Robotnik gospodarczy	24	0	24
522305	Technik handlowiec*	8	6	14
524902	Doradca klienta	10	0	10
541309	Pracownik ochrony fizycznej II stopnia	10	0	10
512001	Kucharz*	4	1	5
513101	Kelner*	3	2	5
524502	Sprzedawca w stacji paliw	0	5	5
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4	0	4
541312	Strażnik gminny/miejski	3	0	3
514101	Fryzjer*	1	0	1
516390	Pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych	0	1	1
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		50	0	50
611303	Ogrodnik*	50	0	50
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		156	33	189
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	47	3	50
753303	Szwaczka	18	0	18
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	8	6	14
722204	Ślusarz*	10	0	10
722206	Ślusarz narzędziowy	8	0	8
722301	Frezer	6	2	8
722313	Tokarz/ frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	4	2	6
753702	Kaletnik*	6	0	6
753402	Tapicer*	0	6	6
713201	Lakiernik*	5	0	5
721207	Spawacz ręczny gazowy	5	0	5
711202	Murarz*	4	0	4
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	4	0	4
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	4	0	4
711102	Monter konstrukcji budowlanych*	3	0	3
712101	Dekarz*	2	1	3
712702	Mechanik urządzeń klimatyzacyjnych	0	3	3
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0	3	3
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0	3	3
732208	Operator kserokopiarek	3	0	3
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2	0	2
721204	Spawacz metodą MAG	2	0	2
713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	0	2	2
721405	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	2	0	2
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*	2	0	2
732205	Maszynista maszyn offsetowych	2	0	2
741103	Elektryk*	2	0	2
742190	Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2	0	2
712303	Tynkarz	1	0	1
712703	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	1	0	1
722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	1	0	1
723105	Mechanik samochodów osobowych	1	0	1

741204	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	1	0	1
741205	Elektromechanik urządzeń chłodniczych	0	1	1
752308	Szlifierz materiałów drzewnych	0	1	1
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		84	17	101
814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	30	0	30
813101	Aparatowy procesów chemicznych	14	0	14
814301	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	0	10	10
814208	Operator wtryskarki	5	0	5
821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	5	0	5
817104	Operator maszyny papierniczej	0	4	4
832203	Kierowca samochodu osobowego	4	0	4
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	3	1	4
834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	3	1	4
811104	Operator koparki	3	0	3
831210	Ustawiacz	3	0	3
832202	Kierowca samochodu dostawczego	3	0	3
833101	Kierowca autobusu	2	1	3
812105	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	2	0	2
821103	Monter kotłów i armatury kotłowej	2	0	2
831102	Kierowca lokomotywy spalinowej	2	0	2
834202	Operator maszyn drogowych	2	0	2
815702	Pracownik pralni chemicznej	1	0	1
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH		437	118	555
911207	Sprzątaczką biurową	282	0	282
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	94	66	160
962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	10	45	55
962902	Dozorca	15	0	15
931301	Robotnik budowlany	14	0	14
932101	Pakowacz	10	1	11
911203	Pokojowa	3	2	5
931205	Robotnik drogowy	3	2	5
932910	Pomocnik piekarza	5	0	5
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	2	2
941201	Pomoc kuchenna	1	0	1
Ogółem		1 416	235	1 651

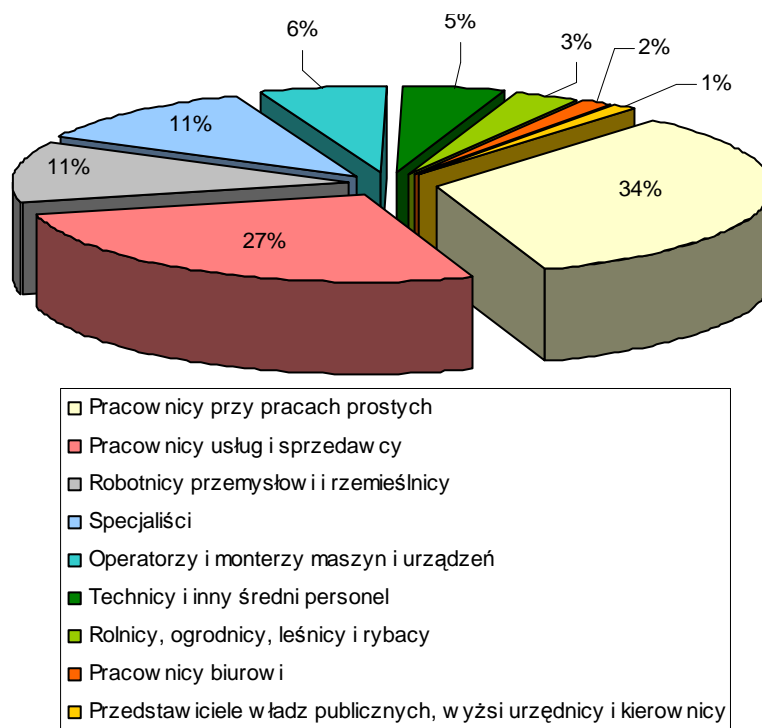
*zawód objęty kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Z analizy danych wynika, że w Powiecie Bydgoskim oraz w Bydgoszczy do końca 2012 roku pracę znajdują przede wszystkim osoby posiadające zawód (należący do grup wielkich, według obowiązującej klasyfikacji zawodów i specjalności) taki jak: pracownik przy pracach prostych (m.in. w zawodzie: sprzątaczkę biurową, robotnika przy pracach prostych w przemyśle), pracownik usług i sprzedawca (m.in. w zawodzie: pracownik ochrony fizycznej

I stopnia, telemarketer) oraz robotnik przemysłowy i rzemieślnik (m.in. w zawodzie: pozostali spawacze i pokrewni i szwaczka).

Wykres 17. Poszukiwani przez badane firmy pracownicy według grup wielkich zawodów zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności (udział % w ogóle poszukiwanych pracowników)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Szczegółowe dane dotyczące liczby oferowanych wakatów według grup wielkich zawodów przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Liczba poszukiwanych pracowników według grup wielkich zawodów i specjalności

Powiat	Nazwa grupy wielkiej									Ogółem
	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	
Bydgoszcz	13	172	61	28	415	50	156	84	437	1 416
Powiat Bydgoski	4	15	21	3	24	0	33	17	118	235
Ogółem PUP Bydgoszcz	17	187	82	31	439	50	189	101	555	1651

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Z analizy materiału badawczego wynika, że 159 osób (tj. 9,6%) z ogólnej liczby - 1 651, otrzyma propozycję zatrudnienia subsydiowanego w 36 różnych zawodach.

Badani pracodawcy chcieliby utworzyć subsydiowane stanowiska pracy przede wszystkim w zawodach takich jak: pracownicy usług ochrony, sprzętaczki biurowej, dozorca, robotnika gospodarczego oraz ślusarza.

Tabela 7. Zawody poszukiwane przez pracodawców z Bydgoszczy i gmin Powiatu Bydgoskiego w ramach zatrudnienia subsydiowanego

Kod zawodu	Nazwa stanowiska	Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem
SPECJALIŚCI		3	0	3
216601	Grafik komputerowy DTP	1	0	1
261103	Radca prawny	1	0	1
261901	Asystent prawny	1	0	1
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		5	2	7
311201	Kosztorysant budowlany	2	0	2
332203	Przedstawiciel handlowy	0	1	1
331301	Księgowy	1	0	1
334306	Technik administracji*	1	0	1
335901	Inspektor budowlany	1	0	1

343203	Florysta*	0	1	1
PRACOWNICY BIUROWI		4	0	4
432103	Magazynier	2	0	2
411004	Technik prac biurowych*	2	0	2
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		70	3	73
541990	Pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	50	0	50
515303	Robotnik gospodarczy	10	0	10
524404	Telemarketer	5	0	5
522301	Sprzedawca*	1	1	2
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2	0	2
524902	Doradca klienta	1	0	1
512001	Kucharz*	0	1	1
514101	Fryzjer*	1	0	1
516390	Pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych	0	1	1
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		23	3	26
722204	Ślusarz*	10	0	10
713201	Lakiernik*	5	0	5
732208	Operator kserokopiarek	3	0	3
723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	2	0	2
732205	Maszynista maszyn offsetowych	2	0	2
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	1	0	1
712101	Dekarz*	0	1	1
713205	Lakiernik wyrobów drzewnych	0	1	1
752308	Szlifierz materiałów drzewnych	0	1	1
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		2	0	2
832203	Kierowca samochodu osobowego	1	0	1
815702	Pracownik pralni chemicznej	1	0	1
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH		42	2	44
911207	Sprzątaczką biurowa	20	0	20
962902	Dozorca	15	0	15
931301	Robotnik budowlany	6	0	6
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	2	2
941201	Pomoc kuchenna	1	0	1
Ogółem		149	10	159

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Analizując oferowane przez ankietowanych pracodawców miejsca zatrudnienia subsydiowanego można stwierdzić, że dotyczyć one będą głównie stanowisk dla osób w zawodach (należących do takich grup wielkich zawodów według Klasyfikacji Zawodów i Specjalności) jak: pracownicy usług i sprzedawcy (45,9% spośród miejsc zatrudnienia subsydiowanego), pracownicy przy pracach prostych (27,7%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (16,4%).

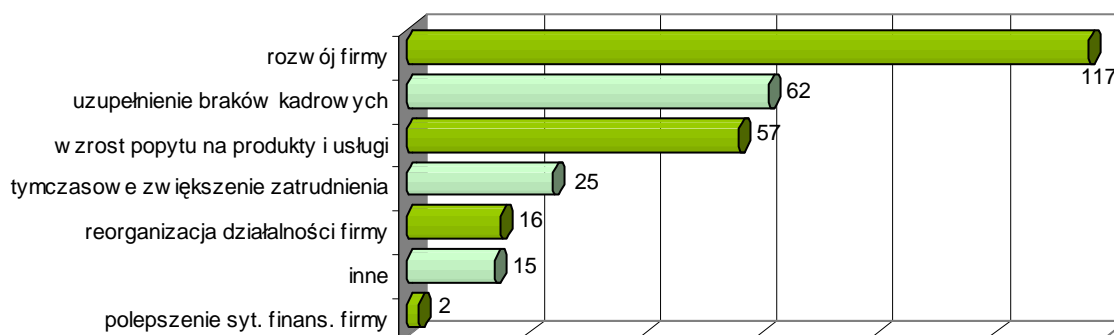
Tabela 8. Liczba oferowanych miejsc pracy w ramach zatrudnienia subsydiowanego

Powiat		Nazwa grupy wielkiej									Ogółem
		Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	
Bydgoszcz	zatrudnienie subsydiowane	0	3	5	4	70	0	23	2	42	149
	zatrudnienie niesubsydiowane	13	169	56	24	345	50	133	82	395	1 267
	Ogółem	13	172	61	28	415	50	156	84	437	1 416
Powiat Bydgoski	zatrudnienie subsydiowane	0	0	2	0	3	0	3	0	2	10
	zatrudnienie niesubsydiowane	4	15	19	3	21	0	30	17	116	225
	Ogółem	4	15	21	3	24	0	33	17	118	235

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

W firmach planujących wzrost zatrudnienia 39,8% stanowisk pracy utworzonych zostanie w związku z rozwojem przedsiębiorstwa, 21,1% z koniecznością uzupełnienia braków kadrowych, natomiast 19,4% ze wzrostem popytu na produkty i usługi.

Wykres 18. Powody zwiększenia zatrudnienia na wskazanych przez badanych pracodawców stanowiskach pracy (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

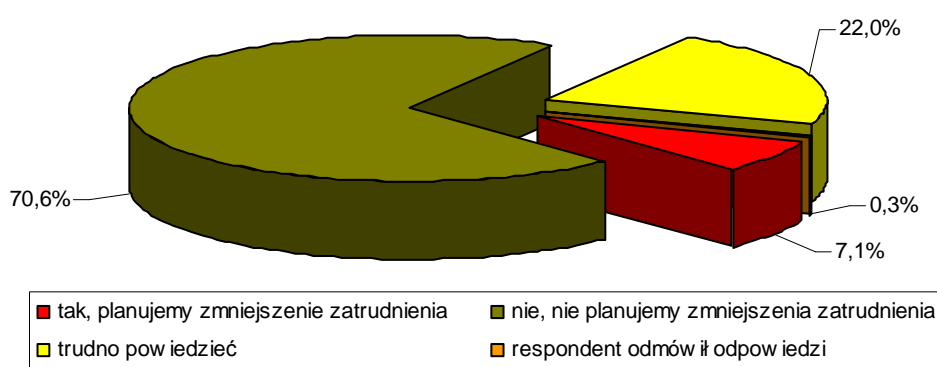
Odnosząc dane do liczby planowanych do zatrudnienia pracowników (1 651 wskazań) można stwierdzić, że 33,4% (552 osoby) z nich otrzyma zatrudnienie głównie z powodu rozwoju danej firmy. Pozostali kandydaci zdobędą pracę dzięki:

- wzrostowi popytu na produkty i usługi (17,9% tj. 295 osób),
- tymczasowemu zwiększeniu zatrudnienia - sezonowemu (13,5% tj. 223 osoby),
- uzupełnieniu braków kadrowych (9,8% tj. 162 osoby),
- reorganizacji działalności firmy (2,2% tj. 36 osób),
- polepszeniu sytuacji finansowej firmy (0,2% tj. 3 osoby),
- innym nie wymienionym w kwestionariuszom powodom (23,0% tj. 380 osób).

5.2. Plany związane z redukcją zatrudnienia do końca 2012 roku

Z 578 przebadanych firm, 41 tj. 7,1% planuje redukcję zatrudnienia. Łącznie, według prognoz ankietowanych pracodawców pracę stracić może 252 pracowników zajmujących 59 stanowisk pracy. Prognozy te dotyczą IV kwartału 2012 roku. Biorąc pod uwagę miejsce prowadzenia działalności firm planujących zmniejszenie zatrudnienia - 28 zarejestrowanych było w Bydgoszczy, natomiast 13 w Powiecie Bydgoskim.

Wykres 19. Planowane zmniejszenia zatrudnienia do końca 2012 roku w firmach badanych przez PUP Bydgoszcz (udział % w ogóle próby badawczej)

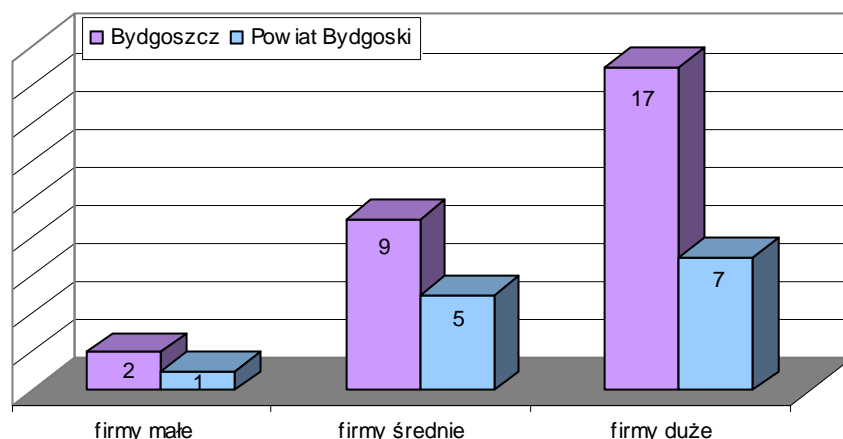
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Według danych przekazanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dotyczących wyników badania dla całego województwa kujawsko-pomorskiego zwolnienie planuje 7,8% z 2 031 pracodawców. Łącznie, według prognoz ankietowanych pracodawców stracić pracę może 1 254 pracowników¹⁷, w tym 20,1% w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim.

¹⁷ Według danych opublikowanych przez WUP Toruń na oficjalnej stronie projektu „Rynek Pracy pod Lupą”, <http://podlupa.wup.torun.pl/badania-pracodawcow/pracodawcy-2012-r/>, 10 października 2012r.

Redukcja zatrudnienia planowana jest przede wszystkim w firmach dużych (58,5% spośród firm planujących zwolnienia). Dokładne wskazania z podziałem na miejsce prowadzonej działalności przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20. Planowana redukcja zatrudnienia do końca 2012 roku z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw (liczba podmiotów)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Wśród bydgoskich przedsiębiorstw planujących redukcję zatrudnienia przeważały podmioty należące do sekcji PKD: edukacja (28,6%), budownictwo (21,4%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (14,3%).

Redukcja zatrudnienia w Powiecie Bydgoskim dotyczyła przede wszystkim firm zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (38,5%) i edukacją (23,1%).

Pracodawcy, którzy wzięli udział w badaniu realizowanym przez PUP Bydgoszcz zamierzają zredukować zatrudnienie o 252 osoby, w tym 45,2% będą stanowili pracownicy bydgoskich przedsiębiorstw, natomiast 54,8% z firm Powiatu Bydgoskiego.

Zwolnienia w IV kwartale 2012 roku dotyczą łącznie 42 zawodów, w tym przeważali: pracownicy przy pracach prostych, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, operatorzy obuwniczych urządzeń szwalniczych, nauczyciele szkół podstawowych, a także ogrodnicy.

Tabela 9. Zawody, w których pracodawcy planują zmniejszenie zatrudnienia

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem
SPECJALIŚCI		34	9	43
234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	16	7	23
233090	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	7	1	8
242217	Specjalista administracji publicznej	4	0	4

234201	Nauczyciel przedszkola	2	0	2
214103	Inżynier utrzymania ruchu	1	0	1
215101	Inżynier elektroenergetyk	1	0	1
228990	Pozostali specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1
233012	Nauczyciel języka polskiego	1	0	1
242102	Koordynator projektów unijnych	1	0	1
235912	Pedagog szkolny	0	1	1
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		8	2	10
321301	Technik farmaceutyczny*	2	0	2
312203	Mistrz produkcji w przemyśle elektromaszynowym	1	0	1
313103	Elektroenergetyk nastawni	1	0	1
313106	Maszynista turbozespołu parowego	1	0	1
332203	Przedstawiciel handlowy	1	0	1
334306	Technik administracji*	1	0	1
334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1	0	1
325903	Instruktor terapii uzależnień	0	1	1
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	0	1	1
PRACOWNICY BIUROWI		2	2	4
411004	Technik prac biurowych*	2	0	2
432103	Magazynier	0	2	2
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		14	3	17
541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	10	0	10
522305	Technik handlowiec	2	0	2
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	2	0	2
513101	Kelner*	0	2	2
515303	Robotnik gospodarczy	0	1	1
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		20	0	20
611303	Ogrodnik*	20	0	20
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		16	1	17
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	7	0	7
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	5	0	5
712204	Posadzkarz	3	0	3
741304	Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego	1	0	1
711301	Kamieniarz*	0	1	1
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		0	37	37
815601	Operator obuwniczych urządzeń szwalniczych	0	32	32
811104	Operator koparki	0	2	2
832202	Kierowca samochodu dostawczego	0	2	2
834306	Operator dźwignic linotorowych	0	1	1
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH		20	84	104
962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	10	40	50

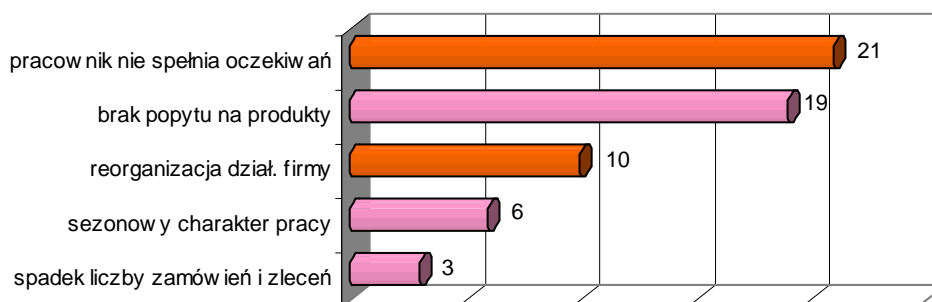
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	0	35	35
931301	Robotnik budowlany	4	7	11
911207	Sprzątaczką biurowa	5	0	5
911203	Pokojowa	0	2	2
912102	Pracznica	1	0	1
Ogółem		114	138	252

*zawód objęty kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Plany zmniejszenia zatrudnienia na 59 stanowiskach związane będą przede wszystkim z niespełnieniem przez pracowników wymagań pracodawcy (35,6% stanowisk), brakiem popytu na produkty (32,2%) oraz reorganizacją działalności firmy (16,9%).

Wykres 21. Powody planowanych zwolnień pracowników w badanych przedsiębiorstwach w 2012 roku w odniesieniu do liczby stanowisk objętych redukcją (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Biorąc pod uwagę liczbę zwalnianych osób oraz powód ich zwolnienia można stwierdzić, że 39,3% (tj. 99 osób) straci pracę w wyniku jej sezonowego charakteru, bądź braku popytu na produkty, usługi (32,1% tj. 81 osób). Pozostałe osoby zostaną zwolnione z powodu:

- niespełnienia oczekiwań pracodawcy (17,5% tj. 44 osoby),
- reorganizacji działalności firmy (8,7% tj. 22 osoby),
- spadku liczby zamówień i zleceń (2,4% tj. 6 osób).

W badaniu ankietowym przeprowadzonym przez PUP Bydgoszcz pytano także pracodawców o to, jak przedsiębiorcy oceniają kondycję swojej firmy oraz branży, w której prowadzą działalność. Odpowiedzi respondentów zostały przedstawione w poniższych rozdziałach niniejszego opracowania (rozd.: 6 i 7). Należy zaznaczyć, iż 105 badanych podmiotów z powodu przynależności do sektora publicznego nie udzielało odpowiedzi na pytania dotyczące kondycji branży i firmy. Stąd poniższa analiza dotyczy łącznie 473 firm, w tym 114 z Powiatu Bydgoskiego

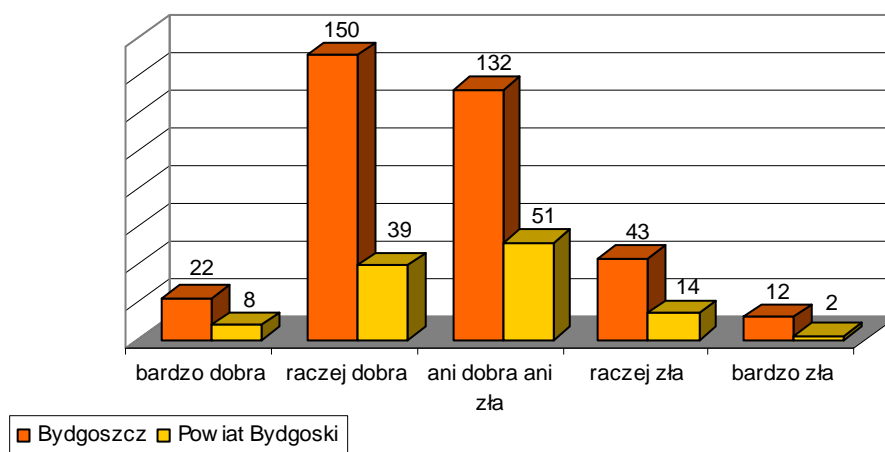
6. Ocena kondycji branży, w której działa badana firma

6.1. Ocena aktualnej kondycji branży

W celu uzyskania informacji o bieżącej kondycji branży na terenie Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego poproszono respondentów o dokonanie jej oceny. Pracodawcy za pomocą pięciostopniowej skali scharakteryzowali aktualną kondycję branży, w której działają.

46,3% badanych określiło kondycję branży jako dobrą i bardzo dobrą, natomiast 15,0% ogółu pracodawców jako złą lub bardzo złą. Zestawienie wszystkich ocen przedstawia poniższy wykres.

Wykres 22. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działają przedsiębiorstwa badane przez PUP Bydgoszcz (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Wśród badanych firm najwyższy odsetek ocen pozytywnych dotyczących aktualnej kondycji branży¹⁸ zanotowano w sekcji J tj. informacja i komunikacja (66,7% wskazań) a także w sekcji M tj. działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (62,5% wskazań).

Najwyższy odsetek złych ocen dotyczących kondycji branży zaobserwowano wśród firm należących do sekcji L, czyli działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (36,4% wskazań) oraz do sekcji F - budownictwo (24,2% wskazań).

¹⁸ w analizie uwzględniono sekcje PKD, które reprezentowało co najmniej 10 podmiotów

Tabela 10. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa badana firma z uwzględnieniem PKD przedsiębiorstwa

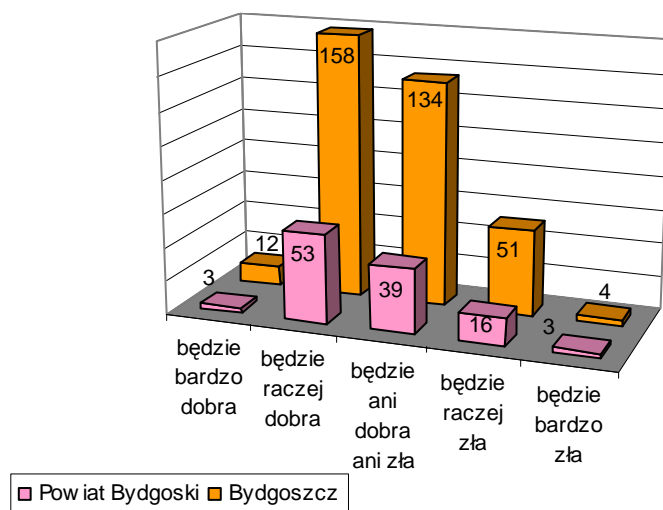
SEKCJA PKD		Ocena pozytywna	Trudno powiedzieć	Ocena negatywna	OGÓŁEM
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	61	48	12	121
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	37	47	17	101
SEKCJA F	Budownictwo	22	28	16	66
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	14	10	2	26
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	14	8	4	26
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15	4	5	24
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10	7	3	20
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	6	2	18
SEKCJA P	Edukacja	4	8	3	15
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	8	4	1	13
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	8	3	1	12
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	5	1	11
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	2	4	11
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	2	0	4
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	0	0	2
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	0	0	2
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	1	0	1
Ogółem		219	183	71	473

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

6.2. Prognoza dotycząca kondycji branży za 12 miesięcy

Ponad połowa pracodawców pozytywnie myśli o przyszłości branży, w jakiej działa. 44,6% z nich prognozowało, że za 12 miesięcy kondycja branży będzie raczej dobra, natomiast 3,2% było zdania, iż będzie ona nawet bardzo dobra. 15,6% było przeciwnego zdania oceniając przyszłą kondycję branży, jako raczej złą (14,1%) lub bardzo złą (1,5%).

Wykres 23. Ocena kondycji branży (za 12 m-cy), w której działają przedsiębiorstwa badane przez PUP Bydgoszcz (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

W próbie badawczej najwyższy odsetek wskazań pozytywnych¹⁹ wystąpił w podmiotach należących do: sekcji I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (65,0% wskazań) oraz sekcji H – transport i gospodarka magazynowa (61,5% wskazań).

Najwyższy udział negatywnych wskazań przypadł w sekcjach: P – edukacja (33,3%) oraz F – budownictwo (28,8%).

Tabela 11. Ocena kondycji branży (za 12 m-cy), w której działają badane firmy z uwzględnieniem PKD przedsiębiorstwa

SEKCJA PKD	Ocena pozytywna	Trudno powiedzieć	Ocena negatywna	OGÓŁEM
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	67	41	13	121
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	39	45	17	101
SEKCJA F Budownictwo	21	26	19	66
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	8	6	26
SEKCJA S Pozostała działalność usługowa	13	11	2	26
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	7	3	24
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13	5	2	20
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	7	1	18
SEKCJA P Edukacja	4	6	5	15
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	8	5	0	13
SEKCJA J Informacja i komunikacja	7	3	2	12
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5	4	2	11
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	4	2	11
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	1	0	4

¹⁹ w analizie uwzględniono sekcje PKD, które reprezentowało co najmniej 10 podmiotów

SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	0	0	2
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	0	0	2
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0	0	1
Ogółem		226	173	74	473

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

7. Ocena kondycji firm biorących udział w badaniu

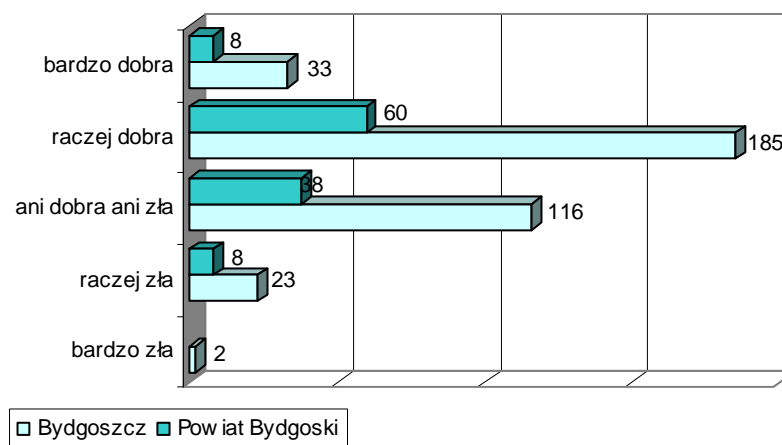
Istotnym aspektem badania było pozyskanie wiedzy na temat kondycji ankietowanych przedsiębiorstw. Samoocena pracodawców dotyczyła zarówno aktualnej sytuacji jak i rocznej prognozy.

7.1. Ocena aktualnej kondycji firmy

Większość pracodawców pozytywnie ocenia aktualny stan firmy, według nich kondycja samej firmy jest lepsza niż branży w której działa. W przypadku oceny branży 46,3% badanych wskazało odpowiedź, że sytuacja jest bardzo dobra lub dobra, natomiast w przypadku samej firmy odsetek ten wyniósł 60,5%.

Ponad połowa badanych pracodawców ocenia kondycję własnej firmy jako dobrą (51,8%) bądź bardzo dobrą (8,7%). Mniejszość, bo 7,0% ankietowanych właścicieli przedsiębiorstw było zdania, że kondycja firmy jest aktualnie zła (6,6%), a nawet bardzo zła (0,4%).

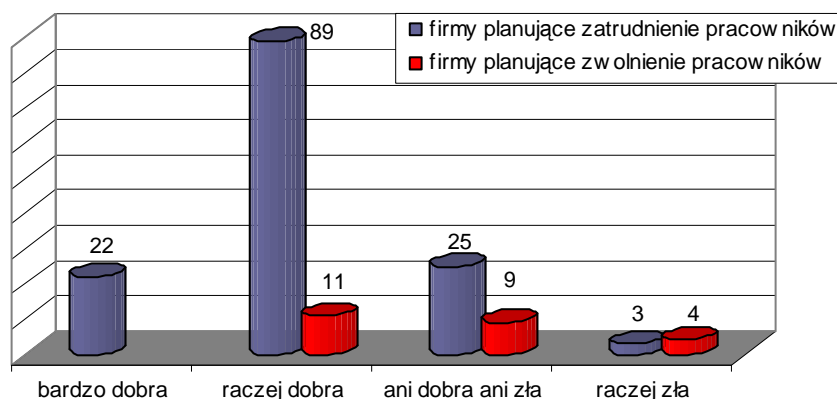
Wykres 24. Ocena aktualnej kondycji badanych firm (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Spośród 139 prywatnych przedsiębiorstw, w których planowane jest zwiększenie zatrudnienia do końca 2012 roku – 79,9% pozytywnie oceniło kondycję własnego przedsiębiorstwa. W przypadku 24 prywatnych firm, w których ma być przeprowadzona redukcja zatrudnienia, jedynie 16,7% negatywnie oceniło kondycję własnej działalności.

Wykres 25. Ocena aktualnej kondycji badanych firm z uwzględnieniem planów kadrowych na 2012 rok (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Pozytywnej oceny aktualnej kondycji własnej firmy²⁰ dokonali przede wszystkim pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą należącą do sekcji:

- C – przetwórstwo przemysłowe (69,4% ocen pozytywnych),
- H – transport i gospodarka magazynowa (69,2% ocen pozytywnych).

Wśród badanych pracodawców jedynie 7,0% określiło negatywnie aktualną kondycję własnej firmy. Największy odsetek negatywnych ocen dotyczył przedsiębiorstw z sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (12,5% wskazań).

Tabela 12. Ocena aktualnej kondycji własnej firmy z uwzględnieniem PKD firmy

		Ocena pozytywna	Trudno powiedzieć	Ocena negatywna	Ogółem
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	84	30	7	121
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	52	42	7	101
SEKCJA F	Budownictwo	35	26	5	66
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania działalności wspierająca	17	7	2	26
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	12	13	1	26
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15	6	3	24
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13	5	2	20
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12	5	1	18
SEKCJA P	Edukacja	9	5	1	15
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	9	3	1	13

²⁰ w analizie uwzględniono sekcje PKD, które reprezentowało co najmniej 10 podmiotów

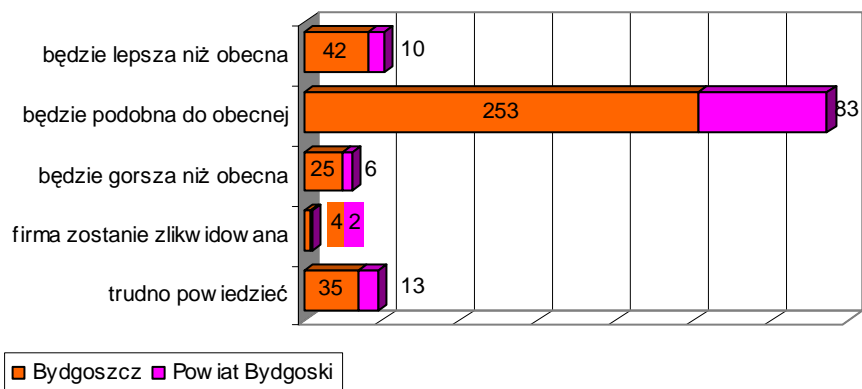
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	8	3	1	12
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	3	1	11
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	5	1	11
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	1	0	4
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	0	0	2
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	0	0	2
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	0	0	1
Ogółem		286	154	33	473

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

7.2. Ocena kondycji firmy (za 12 miesięcy)

71,0% pracodawców było zdania, że w sytuacji przedsiębiorstwa nic się nie zmieni w okresie najbliższych 12 miesięcy. 11,0% optymistycznie patrzy w przyszłość prognozując, że sytuacja firmy będzie lepsza niż obecna.

Wykres 26. Ocena kondycji (za 12 m-cy) badanych podmiotów (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Z analizy wyników badania pracodawców wynika, że 6 firm zostanie zlikwidowanych w okresie najbliższych 12 miesięcy. Przedsiębiorstwa te należą do sekcji:

- C - przetwórstwo przemysłowe (3 firmy zatrudniające od 10 do 49 pracowników),
- G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (2 firmy, w tym mała, tj. zatrudniająca do 9 osób oraz średnia, tj. zatrudniająca od 10 do 49 pracowników),
- K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa (1 firma zatrudniająca do 9 osób).

Najwięcej pracodawców wskazujących na poprawę kondycji firmy (w okresie najbliższych 12 miesięcy) prowadziło firmę należącą do sekcji J tj. informacja i komunikacja

(41,7% pracodawców posiadający firmę z tej sekcji PKD) oraz do sekcji K tj. działalność finansowa i ubezpieczeniowa (36,4%).

Tabela 13. Ocena kondycji (za 12 m-cy) badanych firm z uwzględnieniem sekcji PKD

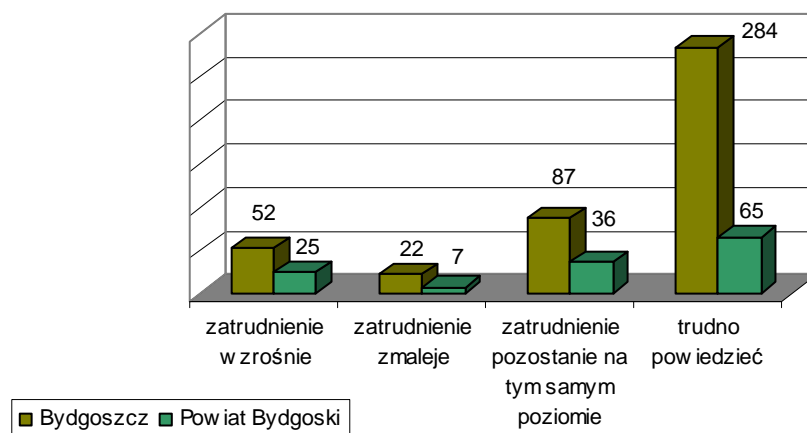
		będzie lepiej niż obecnie	będzie podobnie	będzie gorzej niż obecnie	firma zostanie zlikwidowana	trudno powiedzieć	Ogółem
SEKCJA C	Przetwórstwo przemysłowe	11	93	4	3	10	121
SEKCJA G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	7	72	6	2	14	101
SEKCJA F	Budownictwo	4	41	11	0	10	66
SEKCJA N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	21	0	0	1	26
SEKCJA S	Pozostała działalność usługowa	5	15	1	0	5	26
SEKCJA M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	17	3	0	2	24
SEKCJA I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	11	2	0	1	20
SEKCJA Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	14	1	0	2	18
SEKCJA P	Edukacja	0	11	2	0	2	15
SEKCJA H	Transport i gospodarka magazynowa	1	12	0	0	0	13
SEKCJA J	Informacja i komunikacja	5	6	1	0	0	12
SEKCJA K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	6	0	1	0	11
SEKCJA L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	9	0	0	1	11
SEKCJA A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	3	0	0	0	4
SEKCJA D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	2	0	0	0	2
SEKCJA R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	2	0	0	0	2
SEKCJA E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	1	0	0	0	1
Ogółem		52	336	31	6	48	473

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

8. Prognozy dotyczące zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach w perspektywie pięciu kolejnych lat

Badani pracodawcy poproszeni zostali o przedstawienie planów dotyczących zatrudnienia w okresie najbliższych pięciu lat tj. do 2017 roku. Zdecydowana większość z nich, tj. 60,4% nie potrafiła ustosunkować się do pytania i przedstawić prognozy zatrudnieniowej, natomiast 21,3% stwierdziło, że w firmie nie są planowane zmiany kadrowe. Wzrost zatrudnienia w okresie przyszłych pięciu lat przewidywało 13,3% ankietowanych pracodawców. 5,0% respondentów przewiduje do 2017 roku redukcje zatrudnienia.

Wykres 27. Prognoza dotycząca zatrudnienia w badanych podmiotach w perspektywie pięciu kolejnych lat, tj. 2012 r. – 2017 r. (liczba wskazań)

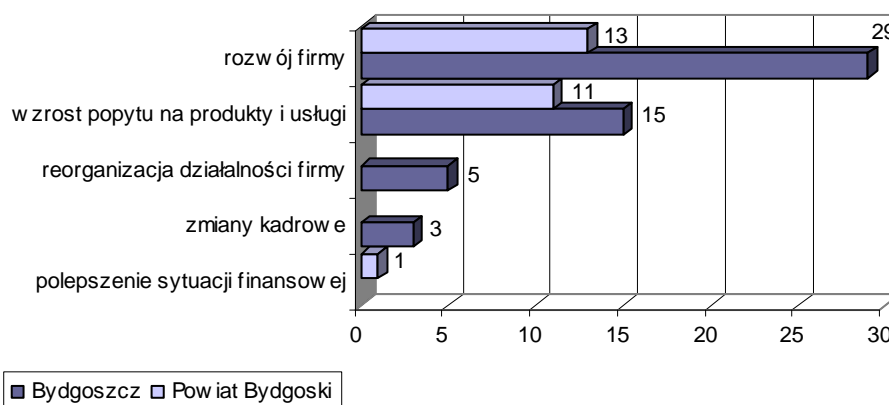

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Przewidywany wzrost zatrudnienia wśród bydgoskich firm w latach 2012-2017 spowodowany będzie przede wszystkim rozwojem firm (55,8% pracodawców prognozujących wzrost zatrudnienia) oraz wzrostem popytu na świadczone usługi bądź produkty (28,8%).

Pracodawcy z Powiatu Bydgoskiego przewidywali, że zwiększenie liczby pracowników w ich firmie w okresie najbliższych 5 lat, tak jak w przypadku bydgoskich podmiotów głównie będzie wynikiem - rozwoju (52,0% spośród pracodawców deklarujących wzrost zatrudnienia) oraz wzrostu popytu na świadczone usługi bądź produkty (44,0%).

Wykres 28. Główne powody przewidywanego wzrostu zatrudnienia w latach 2012-2017 w badanych podmiotach (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

Pracodawcy planujący w okresie najbliższych pięciu lat zwiększenie zatrudnienia poszukiwać będą pracowników przede wszystkim w zawodach: technik administracji,

pielęgniarka, lekarz, sprzedawca, kierowca samochodu osobowego oraz robotnicy przy pracach prostych w przemyśle. Wszystkie wskazania respondentów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Zawody, w których pracodawcy prognozują wzrost zatrudnienia w latach 2012-2017

Kod zawodu	Nazwa stanowiska	Bydgoszcz	Powiat Bydgoski	Ogółem**
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		4	0	4
142001	Kierownik działu w handlu detalicznym	2	0	2
122102	Kierownik działu sprzedaży	1	0	1
143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowanych	1	0	1
SPECJALIŚCI		29	13	42
222101	Pielęgniarka	4	0	4
221101	Lekarz	3	0	3
214202	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	2	0	2
228301	Fizjoterapeuta	2	0	2
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1	1	2
251401	Programista aplikacji	2	0	2
242307	Specjalista do spraw kadr	1	0	1
216601	Grafik komputerowy DTP	1	0	1
221209	Lekarz – chirurgia ogólna	1	0	1
221247	Lekarz - okulistyka	1	0	1
221260	Lekarz – rehabilitacja medyczna	1	0	1
233016	Nauczyciel muzyki	1	0	1
233090	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenie zawodowego)	1	0	1
235503	Nauczyciel sztuki w placówkach pozaszkolnych	1	0	1
241306	Specjalista do spraw finansów	1	0	1
241307	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1	0	1
242211	Inspektor nadzoru budowlanego	1	0	1
243107	Specjalista do spraw reklamy	1	0	1
244103	Zarządca nieruchomości	1	0	1
251902	Specjalista zastosowań informatyki	1	0	1
263401	Psycholog	1	0	1
213106	Biotechnolog	0	1	1
214407	Inżynier mechanik – technologia mechaniczna	0	1	1
233001	Nauczyciel biologii	0	1	1
233002	Nauczyciel chemii	0	1	1
233004	Nauczyciel fizyki i astronomii	0	1	1
233005	Nauczyciel geografii	0	1	1
233006	Nauczyciel historii	0	1	1
235912	Pedagog	0	1	1
241390	Pozostali analitycy finansowi	0	1	1

242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0	1	1
264315	Tłumacz tekstów	0	1	1
265102	Artysta grafik	0	1	1
TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL		18	8	26
334306	Technik administracji*	6	1	7
325402	Technik masażysta*	2	0	2
332101	Agent ubezpieczeniowy	2	0	2
351203	Technik informatyk*	2	0	2
311101	Laborant chemiczny	1	0	1
311504	Technik mechanik*	1	0	1
311907	Serwisant urządzeń medycznych	1	0	1
311909	Technik automatyk	1	0	1
331301	Księgowy	1	0	1
351404	Projektant stron internetowych (webmaster)	1	0	1
311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	0	1	1
314103	Laborant w hodowli roślin	0	1	1
332203	Przedstawiciel handlowy	0	1	1
333401	Agent do spraw pozyskiwania gruntów pod nieruchomości	0	1	1
343204	Plastyk*	0	1	1
343290	Pozostali plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	0	1	1
351404	Projektant stron internetowych (webmaster)	0	1	1
PRACOWNICY BIUROWI		7	2	9
412001	Sekretarka	2	0	2
432103	Magazynier	1	1	2
441502	Pracownik do spraw socjalnych	2	0	2
411004	Technik prac biurowych*	1	0	1
422602	Recepcjonista	1	0	1
411090	Pracownik administracyjno-biurowy	0	1	1
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		15	3	18
522301	Sprzedawca*	2	1	3
515303	Robotnik gospodarczy	2	0	2
512001	Kucharz*	1	0	1
513101	Kelner*	1	0	1
514103	Fryzjer męski	1	0	1
514202	Kosmetyczka	1	0	1
515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0	1	1
515390	Pozostali gospodarze budynków	0	1	1
516390	Pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych	1	0	1
524401	Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej/internetowej	1	0	1
524404	Telemarketer	1	0	1
524902	Doradca klienta	1	0	1
524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1	0	1

541312	Strażnik gminny/miejski	1	0	1
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		15	13	28
711202	Murarz*	2	1	3
712101	Dekarz	2	0	2
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	1	1	2
753303	Szwaczka	1	1	2
711601	Brukarz	1	0	1
712303	Tynkarz	1	0	1
712601	Hydraulik	1	0	1
713102	Malarz budowlany	1	0	1
721204	Spawacz metodą MAG	1	0	1
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	1	0	1
741101	Pracownik techniczny	1	0	1
722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	1	0	1
722206	Ślusarz narzędziowy	1	0	1
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	1	1
712702	Mechanik urządzeń klimatyzacyjnych	0	1	1
722303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0	1	1
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0	1	1
723105	Mechanik samochodów osobowych	0	1	1
723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0	1	1
752205	Stolarz*	0	1	1
753202	Krojczy	0	1	1
753402	Tapicer*	0	1	1
753490	Pozostali tapicerzy i pokrewni	0	1	1
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		10	4	14
832203	Kierowca samochodu osobowego	3	0	3
814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1	1	2
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	2	0	2
812105	Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej*	1	0	1
813101	Aparatowy procesów chemicznych	1	0	1
814208	Operator wtryskarki	1	0	1
814301	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	0	1	1
817104	Operator maszyny papierniczej	0	1	1
821103	Monter kotłów i armatury kotłowej	1	0	1
832202	Kierowca samochodu dostawczego	0	1	1
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH		9	2	11
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3	0	3
932101	Pakowacz	1	1	2
911203	Pokojowa	1	0	1
911207	Sprzątaczką biurowa	1	0	1
931301	Robotnik budowlany	1	0	1
941201	Pomoc kuchenna	1	0	1
962902	Dozorca	1	0	1

932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	1	1
Brak odpowiedzi		0	1	1
000000	Brak odpowiedzi	0	1	1
Ogółem stanowisk		107	46	153

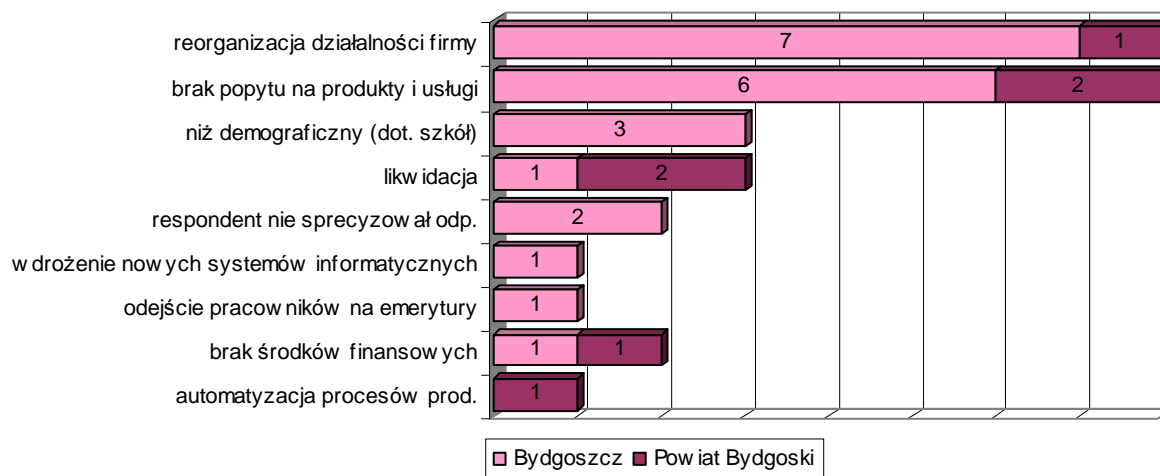
*zawód objęty kształceniem w systemie szkolnym

**wartość ogółem, oznacza liczbę zawodów wskazanych przez pracodawców, jako poszukiwane w latach 2012-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

29 badanych podmiotów deklaroowało przeprowadzenie redukcji zatrudnienia w okresie nadchodzących pięciu lat. Wśród bydgoskich firm, jako powód przewidywanych zwolnień pracodawcy wskazywali przede wszystkim: reorganizację działalności firmy (31,8%) oraz brak popytu na produkty i usługi (27,3%). Podmioty z powiatu bydgoskiego, jako powody prognozowanych zwolnień wymienili głównie: likwidację firmy (28,6%) i brak popytu na produkty i usługi (28,6%).

Wykres 29. Główne powody redukcji zatrudnienia w latach 2012 - 2017 w badanych podmiotach (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców.

9. Podsumowanie

Ogółem w badaniu udział wzięło 578 pracodawców, w tym 445 z Bydgoszczy oraz 133 z Powiatu Bydgoskiego. Próba badawcza została wyselekcjonowana zgodnie z wielkością przedsiębiorstw oraz strukturą sekcji PKD dla województwa kujawsko-pomorskiego. Metodą doboru celowego na podstawie rejestru REGON wybrane zostały przedsiębiorstwa duże, natomiast małe oraz średnie zostały wylosowane przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy na podstawie zamówienia złożonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. W próbie przeważały firmy prywatne, stanowiły one 81,8%, natomiast przedsiębiorstwa należące do sektora publicznego 18,2%. W badaniu udział wzięli przedstawiciele firm dużych (44,1%), średnich (29,6%) oraz małych (26,3%). Zakłady należały przede wszystkim do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe), oraz G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle).

Ponad połowa respondentów pozytywnie ocenia aktualną kondycję branży, w której działa (46,3%) oraz kondycję własnej firmy (60,5%). Roczna prognoza kształtuje się następująco: kondycja branży – „będzie bardzo dobra i dobra” (47,8% z ogółu przedsiębiorstw); kondycja firmy: „będzie lepsza niż obecna lub podobna do obecnej” (82,0% z ogółu przedsiębiorstw).

Z ogółu firm biorących udział w badaniu 157 decydentów, tj. 27,2% planuje **wzrost zatrudnienia do końca 2012 roku**. Pracodawcy zadeklarowali zatrudnienie ogółem 1 651 osób (42,7% z ogółu osób, które mają znaleźć zatrudnienie w firmach województwa kujawsko-pomorskiego) na 294 różnych stanowiskach. Poszukiwane będą przede wszystkim osoby w zawodach: sprzątaczką biurową, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, pracownik ochrony fizycznej I stopnia, telemarketerzy, pozostali spawacze i pokrewni a także szwaczki. Planowany wzrost zatrudnienia wynika przede wszystkim z rozwoju firm (39,8% planowanych do zatrudnienia stanowisk), konieczności uzupełnienia braków kadrowych (21,1% ogółu stanowisk) oraz wzrostu popytu na oferowane produkty i usługi (19,4% ogółu stanowisk). Z ogółu 294 stanowisk 13,3% pracodawcy zamierzają utworzyć w ramach tzw. zatrudnienia subsydiowanego (refundowanego przez PUP Bydgoszcz). Decydenci poszukiwać będą pracowników przede wszystkim spośród ofert samodzielnie złożonych przez kandydatów (30,6%), ogłoszeń w środkach masowego przekazu (22,1%) oraz za pośrednictwem znajomych i rodziny (20,6%).

Redukcję zatrudnienia planuje 41 badanych firm, tj. 7,1%. Ogółem pracodawcy planują zwolnić 252 osoby (co stanowi 20,1% wszystkich planowanych zwolnień w województwie kujawsko-pomorskim) na 59 różnych stanowiskach pracy, przede wszystkim z uwagi na niespełnienie przez pracowników wymagań pracodawcy (35,6% ogółu wskazanych przez decydentów stanowisk) oraz brak popytu na produkty, spadek liczby

zamówień i zleceń (32,2% ogółu stanowisk). Redukcja zatrudnienia obejmie przede wszystkim stanowiska związane z wykonywaniem prac prostych, obsługą urządzeń szwalniczych oraz nauczycieli szkół podstawowych.

W okresie najbliższych pięciu lat (tj. 2012 r. – 2017 r.) 13,3% pracodawców przewiduje wzrost zatrudnienia w firmie, 5,0% prognozuje natomiast redukcję zatrudnienia. W przypadku 21,3% podmiotów stan zatrudnienia ma pozostać na tym samym poziomie. 60,4% ankietowanych nie było w stanie przedstawić prognozy zatrudnieniowej na nadchodzące pięć lat.

Załącznik 1.

SPIS TABEL

Nazwa tabeli	Nr strony
Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej województwa kujawsko-pomorskiego według sektorów własności i sekcji PKD stan w dniu 31.12.2011r.	5
Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim według sekcji PKD stan w dniu 31.12.2011r.....	10
Tabela 3. Próba badawcza według sekcji PKD przedsiębiorstw	11
Tabela 4. Wielkość i sekcja PKD podmiotów badanych przez PUP Bydgoszcz.....	12
Tabela 5. Zawody poszukiwane przez pracodawców z Bydgoszczy i gmin Powiatu Bydgoskiego.....	21
Tabela 6. Liczba poszukiwanych pracowników według grup wielkich zawodów i specjalności.....	26
Tabela 7. Zawody poszukiwane przez pracodawców z Bydgoszczy i gmin Powiatu Bydgoskiego w ramach zatrudnienia subsydiowanego.....	26
Tabela 8. Liczba oferowanych miejsc pracy w ramach zatrudnienia subsydiowanego.....	28
Tabela 9. Zawody, w których pracodawcy planują zmniejszenie zatrudnienia.....	30
Tabela 10. Ocena aktualnej kondycji branży, w której działa badana firma z uwzględnieniem PKD przedsiębiorstwa.....	34
Tabela 11. Ocena kondycji branży (za 12 m-cy), w której działają badane firmy z uwzględnieniem PKD przedsiębiorstwa.....	35
Tabela 12. Ocena aktualnej kondycji własnej firmy z uwzględnieniem PKD firmy.....	37
Tabela 13. Ocena kondycji (za 12 m-cy) badanych firm z uwzględnieniem sekcji PKD.....	39
Tabela 14. Zawody, w których pracodawcy prognozują wzrost zatrudnienia w latach 2012 – 2017.....	41

Załącznik 2.

SPIS WYKRESÓW

Nazwa wykresu	Nr strony
Wykres 1. Podmioty gospodarcze województwa kujawsko-pomorskiego według liczby pracujących osób (przewidywanej w momencie rejestracji) – stan w dniu 31.12.2011r.....	7
Wykres 2. Sektor własności podmiotów	7
Wykres 3. Sektor własności przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego.....	8
Wykres 4. Wielkość badanych przedsiębiorstw z uwzględnieniem miejsca prowadzenia działalności.....	9
Wykres 5. Liczba zatrudnionych osób w badanych firmach województwa kujawsko-pomorskiego.....	13
Wykres 6. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach badanych przez PUP Bydgoszcz.....	13
Wykres 7. Planowane zatrudnienie nowych pracowników w badanych firmach do końca 2012 roku (udział % w ogóle próby badawczej).....	14
Wykres 8. Plany zwiększenia zatrudnienia do końca 2012 roku z uwzględnieniem wielkości badanych przedsiębiorstw (liczba podmiotów).....	15
Wykres 9. Preferowane przez badanych pracodawców formy rekrutacji (liczba wskazań).....	15
Wykres 10. Poziom wykształcenia, wymagany od kandydatów na oferowane przez badanych pracodawców stanowiska pracy (liczba wskazań).....	16
Wykres 11. Wymagana przez pracodawców znajomość obsługi określonych programów komputerowych (liczba wskazań).....	17
Wykres 12. Wymagana przez pracodawców znajomość języków obcych (liczba wskazań).....	17
Wykres 13. Cechy indywidualne, jakie powinni posiadać potencjalni kandydaci do pracy (liczba wskazań).....	18

Wykres 14.	Minimalne doświadczenie zawodowe, jakie powinni posiadać kandydaci do pracy w badanych przez PUP Bydgoszcz przedsiębiorstwach (liczba wskazań).....	19
Wykres 15.	Minimalne doświadczenie zawodowe na podobnym stanowisku, jakie powinni posiadać kandydaci do pracy w badanych przez PUP Bydgoszcz przedsiębiorstwach (liczba wskazań).....	19
Wykres 16.	Wymagana przez pracodawców znajomość wiedzy specjalistycznej, ukończenie specjalistycznych kursów, szkoleń (liczba wskazań).....	20
Wykres 17.	Poszukiwani przez badane firmy pracownicy według grup wielkich zawodów zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności (udział % w ogóle poszukiwanych pracowników).	25
Wykres 18.	Powody zwiększenia zatrudnienia na wskazanych przez badanych pracodawców stanowiskach pracy.....	28
Wykres 19.	Planowane zmniejszenie zatrudnienia do końca 2012 roku w firmach badanych przez PUP Bydgoszcz (udział % w ogóle próby badawczej).....	29
Wykres 20.	Planowana redukcja zatrudnienia do końca 2012 roku z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw (liczba podmiotów).....	30
Wykres 21.	Powody planowanych zwolnień pracowników w badanych przedsiębiorstwach w 2012 roku w odniesieniu do liczby stanowisk objętych redukcją (liczba wskazań).....	32
Wykres 22.	Ocena aktualnej kondycji branży, w której działają przedsiębiorstwa badane przez PUP Bydgoszcz (liczba wskazań).....	33
Wykres 23.	Ocena kondycji branży (za 12 m-cy), w której działają przedsiębiorstwa badane przez PUP Bydgoszcz (liczba wskazań).....	35
Wykres 24.	Ocena aktualnej kondycji badanych firm (liczba wskazań).....	36
Wykres 25.	Ocena aktualnej kondycji badanych firm z uwzględnieniem planów kadrowych na 2012 rok (liczba wskazań).....	37
Wykres 26.	Ocena kondycji (za 12 m-cy) badanych podmiotów (liczba wskazań).....	38

Wykres 27.	Prognoza dotycząca zatrudnienia w badanych podmiotach w perspektywie pięciu kolejnych lat, tj. 2012 r. – 2017 r. (liczba wskazań).....	40
Wykres 28.	Główne powody wzrostu zatrudnienia w latach 2012 – 2017 w badanych podmiotach (liczba wskazań).....	40
Wykres 29.	Główne powody redukcji zatrudnienia w latach 2012 – 2017 w badanych podmiotach (liczba wskazań).....	44